

**Informacja z realizacji Strategii
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Miasta Suwałki na lata 2006-2015, za okres
2012-2015**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Suwałki na lata 2006 - 2015 przyjęta uchwałą Nr XLIII/474/05 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 grudnia 2005 r. zmieniona w zakresie Rozdziału III uchwałą Nr XLVIII/446/2010 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26 maja 2010 r. z szerokim udziałem społeczności lokalnej.

Niniejsze opracowanie jako sprawozdanie za lata 2012 - 2015, czyli trzeciego etapu realizacji założeń Strategii, jest syntezą najważniejszych działań służących niwelowaniu lokalnych problemów społecznych, podejmowanych przez samorząd, jego jednostki, organizacje pozarządowe, fundacje czy instytucje kościelne.

Poprzednie sprawozdania za lata 2006-2008 i 2009-2011 były przedstawiane Radzie Miejskiej odpowiednio na sesjach w roku 2010 i 2012 oraz upowszechnione na www.mops.suwalki.pl

Wzorem lat ubiegłych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach, zwany dalej MOPS podjął się próby przedstawienia zagadnienia, pozyskując dane bezpośrednio od poszczególnych instytucji.

W celu przeciwdziałania problemom społecznym wyznaczono 7 celów strategicznych, określając jednocześnie proponowane kierunki działań.

Cel 1. Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy.

W celu realizowano szereg zadań w zakresie aktywizacji bezrobotnych, identyfikacji ich potrzeb, edukacji, promowano wśród pracodawców instrumenty rynku pracy. Wspierano aktywne formy poszukiwania pracy zarówno wśród młodzieży, bezrobotnych jak i osób niepełnosprawnych. Szereg działań i zaangażowanie wszystkich instytucji oraz organizacji w aktywną politykę i ochronę rynku pracy przyniosło pozytywne rezultaty w postaci utrzymującego się spadku bezrobocia. Zrealizowano szereg projektów, programów jak i działań zapobiegających i łagodzących skutki bezrobocia. W ostatnich latach zostały utworzone spółdzielnie socjalne oraz Centrum Integracji Społecznej, które prowadzi reintegrację społeczno-zawodową i angażuje w swoich działaniach osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

Cel 2. Budowanie działań wspomagających funkcjonowanie rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem.

Realizowano wszystkie kierunki działań począwszy od zabezpieczenia socjalnego, rozwój aktywnej integracji, prowadzenie ośrodków wsparcia, poradnictwo, wzmocnienie funkcji opiekuńczo wychowawczych rodzin, reintegrację zawodową oraz współpracę różnych służb. W zakresie rozwoju rodzinnych form opieki zastępczej zostało zwiększone wsparcie rodzin zastępczych poprzez objęcie opieką koordynatora oraz organizację szkoleń podnoszących kwalifikacje osób pełniących funkcję rodzin zastępczych. Pełnoletni wychowankowie pieczy zastępczej otrzymywali adekwatne wsparcie w procesie usamodzielnienia poprzez materialną i rzeczową pomoc umożliwiając samodzielne funkcjonowanie w środowisku.

Cel 3. Wzmocnienie skuteczności działań na rzecz poprawy sytuacji osób i rodzin zagrożonych patologiami społecznymi.

Cel osiągnęto poprzez diagnozowanie zjawisk patologicznych, rozwijanie interdyscyplinarnych działań, doskonalono umiejętności i kompetencje służb, wzmocniono poradnictwo, terapię i edukację oraz wdrażano programy edukacyjne i profilaktyczne. Opierając się na przekazanych sprawozdaniach jednostek realizujących cele strategii utwierdzają w przekonaniu, że podjęte w naszym mieście i realizowane kierunki działań profilaktycznych, szczególnie wobec dzieci i młodzieży szkolnej jak i naprawcze wobec osób stosujących przemoc w rodzinie z całą pewnością należy kontynuować.

Cel. 4. Rozwój kadr i infrastruktury socjalnej

Stwarzano warunki do szkolenia i doskonalenia zawodowego. Modernizowano, remontowano i przystosowywano istniejącą infrastrukturę. Zaadaptowano budynek oraz uruchomiono Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej, które następnie przekształcono w Dział Pomocy Kryzysowej. Mając na uwadze zmiany demograficzne występuje potrzeba rozwoju dziennych placówek pobytu osób starszych typu dzienny dom senior, klub seniora, itp.

Cel. 5. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz integracja ze społeczeństwem osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i w podeszłym wieku.

Realizowano szereg działań zapewniając osobom niepełnosprawnym jak najlepsze warunki społecznego i zawodowego funkcjonowania poprzez zabezpieczenie socjalne, likwidację barier, rozwój usług, tworzenie mieszkań dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zapewnianie dostępu do uczestnictwa w kulturze, sporcie, turystyce i rekreacji. Osobom starszy, chorym i niepełnosprawnym tworzono warunki do zachowania samodzielności i niezależności w miejscu zamieszkania.

Cel 6. Promocja, wzmacnianie i profilaktyka zdrowia lokalnej społeczności.

Promocja zdrowego stylu życia prowadzona była zarówno wśród młodzieży jak i dorosłych mieszkańców. Realizowano programy edukacyjne, profilaktyczne. Wspierano przedsięwzięcia w tym zakresie.

Cel 7. Zapewnianie warunków umożliwiających realizację celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Analiza informacji przekazanych przez instytucje i organizacje zaangażowane w realizację Strategii pozwala uznać, że miasto posiada duży potencjał życia społecznego, które w optymalny sposób wykorzystują własne zasoby, możliwości materialne oraz personalne niezbędne do rozwiązywania problemów społecznych oraz osiągania celów Strategii. O ich dużej aktywności świadczy również pozyskiwanie na prowadzoną działalność środków rządowych oraz unijnych. Wśród nakładów ponoszonych przez Miasto Suwałki na realizację celów Strategii istotną rolę odegrały wydatki MOPS, którego działania w całości się w nią wpisują.

Wielokierunkowe spektrum działań podejmowanych w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Suwałkach sprawia, iż niektóre z zadań wpisują się w więcej niż jeden cel Strategii.

Biorąc pod uwagę strukturę mieszkańców, statystki bezrobocia oraz dane dotyczące świadczeniobiorców pomocy społecznej w ostatnich latach, należy potwierdzić słuszność kierunków działania wskazanych w dokumencie, ponieważ z jednej strony stanowią odpowiedź na najistotniejsze problemy społecznej mieszkańców, z drugiej okazują się być działaniami skutecznymi, zatem wartymi kontynuacji, rozwijania i doskonalenia.

Cel 1. Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy.

L.p.	Krótki opis działań	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników w latach				Realizatorzy	Kwota i źródła finansowania
			2012	2013	2014	2015		
Kierunek 1: Monitorowanie lokalnego rynku z uwzględnieniem zawodów deficytowych i nadwyżkowych poprzez współpracę z pracodawcami i przedsiębiorcami								
1.1	Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych							
1.1.1	Opracowanie przez doradcę zawodowego PUP monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, który ma na celu przede wszystkim: określenie kierunków zmian zachodzących w strukturze zawodowej na lokalnym rynku pracy: stworzenie bazy informacji dla planowania strategii rozwoju miasta, gminy, powiatu; określenie odpowiednich kierunków szkolenia osób bezrobotnych, a także usprawnienie poradnictwa zawodowego. Monitoringu nie można traktować jako kompletnej analizy rynku pracy. Dane na podstawie, których raport jest sporządzany, dotyczą wyłącznie ofert pracy zgłaszanych do urzędu pracy, a tylko niewielka część ofert pracy na rynku jest upubliczniana. Dane dotyczą również tylko zarejestrowanych osób bezrobotnych. Nie wszystkie osoby bezrobotne rejestrują się w urzędzie pracy. Monitoring nie uwzględnia również faktu, że posiadane przez bezrobotnych kwalifikacje mogły ulec dezaktualizacji	liczba raportów	2	2	2	2	PUP	wydatki bieżące 2012-2015
1.2.	Analiza i badania sondażowe rynku pracy							
1.2.1.	W 2012 roku na zlecenie Powiatowego Urzędu Pracy w Suwałkach firma zewnętrzna przeprowadziła badania pt. "Szczegółowa analiza suwalskiego rynku pracy". Badaniem objęto: - 490 losowo wybranych osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Suwałki, które wyraziły zgodę na wypełnienie anonimowej ankiety, - 858 przedsiębiorców z terenu powiatu suwalskiego i miasta Suwałki. Celem badania w powiecie suwalskim i mieście	liczba raportów	1	0	1	1	PUP	Fundusz Pracy 2012 r.- 19.500,00 zł 2014 r. - 8.610,00 zł 2015 r. - 2.800,00 zł

	<p>Suwałki była:</p> <p>1)diagnoza osób bezrobotnych 2) diagnoza przedsiębiorców</p> <p>W 2014 roku na zlecenie Powiatowego Urzędu Pracy w Suwałkach firma zewnętrzna przeprowadziła badanie pt. "Diagnoza osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Suwałkach w zakresie ich sytuacji zawodowej, z uwzględnieniem analizy potrzeb lokalnego rynku pracy". Badaniem objęto 405 losowo wybranych osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Suwałki, które wyraziły zgodę na wypełnienie anonimowej ankiety.</p> <p>W 2015 roku na zlecenie Powiatowego Urzędu Pracy w Suwałkach firma zewnętrzna przeprowadziła badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw w ramach monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Suwałki i powiecie suwalskim na próbie badawczej 155 podmiotów z miasta i powiatu. Celem badania była diagnoza stanu aktualnego oraz prognoza przyszłej sytuacji w zakresie popytu na pracę.</p>							
1.3.	Dostosowanie szkolnictwa zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy							
1.3.1.	Dostosowanie szkolnictwa zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy: W 2013 r. – technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych. W 2015 r. - stolarz	liczba likwidowanych kierunków	0	0	0	0	jst, PUP, placówki oświatowe publiczne i niepubliczne ośrodki szkoleniowe	Budżet centralny, budżet samorządowy, środki zewnętrzne
		liczba nowo powołanych kierunków	0	2	0	1		
1.4.	Wspieranie rozwoju szkolnictwa wyższego							
1.4.1.	W ramach struktury organizacyjnej uczelni funkcjonują trzy wydziały: Wydział Humanistyczno-Ekonomiczny, Wydział Ochrony Zdrowia, Wydział Politechniczny. Na wydziale Humanistyczno - Ekonomicznym prosperuje 5 kierunków: Finanse i Rachunkowość, Ekonomia I stopnia, Ekonomia II stopnia, Pedagogika, Filologia angielsko - rosyjska. Na Wydziale Ochrony Zdrowia prosperują 4 kierunki: Bezpieczeństwo	liczba utworzonych kierunków	13	13	13	14	PWSZ	Wydatki ogólne na kształcenie studentów wynoszą w roku akademickim 13 432,6 tys. zł
		liczba studentów	2166	2144	1795	1669		

	Wewnętrzne, Pielęgniarstwo, Ratownictwo Medyczne, Kosmetologia. Na Wydziale Politechnicznym realizowanych jest 5 kierunków: Budownictwo, Transport, Zarządzanie i inżynieria produkcji, Rolnictwo, Architektura i Urbanistyka. Uczelnia prowadzi zajęcia w systemie dziennym jak i zaocznym							
Kierunek 2. Rozwój ekonomii społecznej								
2.1.	Wspieranie tworzenia Centrum Integracji Społecznej/Klubów Integracji Społecznej							
2.1.1.	Utworzenie Centrum Integracji Społecznej W 2014 r. pozyskano środki na opracowanie dokumentacji i organizację biura. W 2015 r. w porozumieniu z PUP i MOPS spośród 58 klientów pomocy społecznej, zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym 33 osoby zostały zakwalifikowane do uczestnictwa w CIS. Z uczestnikami podpisano Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego, opracowano, zawarto i monitorowano kontrakty socjalne, a za 25 uczestników ponoszono koszty z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego. Uczestnicy w ramach zatrudnienia socjalnego odbyli warsztaty społeczne, zawodowe, praktyki staże zawodowe, prace zleczone, warsztaty porządkowo-ogrodnicze	liczba CIS/liczba uczestników	0	0	1	1/33	Stowarzyszenie dla Rozwoju w Suwałkach Stowarzyszenie Kulturalne Kostroma jako partner MOPS, PUP	Budżet samorządowy 2014 r. - 8.874 zł 2015 r. - 93.154,34 zł Środki własne ngo 2014 r. - 1.087,66 zł 2015 r. - 22.906,74 zł PUP 2015 r. - 163.371,37 zł MOPS 2015 r. - 6.948 zł (składka zdrowotna)
2.1.2.	W okresie 01.02.2013 – 30.04.2015 w partnerstwie z Gminą Filipów/Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Filipowie zrealizowany był projekt pn. „Mobilny Klub Integracji Społecznej II” w ramach POKL działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej. Głównym celem projektu była aktywizacja społeczno-zawodowa 70 uczestników projektu zagrożonych wykluczeniem społecznym, zam. na terenie m. Augustów, m. Sejny, m. Suwałki, Gmin: Filipów, Puńsk i Sejny, poprzez zajęcia indywidualne oraz grupowe: doradztwo zawodowe, poradnictwo psychologiczne indywidualne, poradnictwo psychospołeczne, zajęcia w ramach Organizacji Środowiska, pośrednictwo pracy, kursy i staże zawodowe	liczba CIS/KIS	0	1	0	0	ARR „ARES” S.A. w Suwałkach	EFS 2013-2015 1.531.077,14 zł

2.1.3.	<p>Partnerstwo z Powiatem Suwalskim w projektach: „Edukacja + praca = sukces” i „Stworzenie i wsparcie funkcjonowania ZAZ w Lipniaku” – programy realizowane w ramach POKL 2007-2013. Rolą Ośrodka był współudział w rekrutacji uczestników, w procesie naboru asystentów osobistych i opiekunów indywidualnych osób niepełnosprawnych oraz promocja projektu. Efektem prowadzonych działań było zrekrutowanie i udział w projekcie 51 osób niepełnosprawnych mieszkańców Suwałk, z których 35 podjęło pracę w Zakładzie Aktywności Zawodowej, w tym 4 umowy stażowe. Ponadto 1 osoba rozpoczęła działalność gospodarczą tworząc spółdzielnię socjalną i 5 osób podjęło pracę na otwartym rynku pracy. Tak więc dostrzegamy rezultaty zarówno społeczne jak i ekonomiczne. Spośród 51 uczestników zakwalifikowanych do projektów 35 korzystało z świadczeń pomocy społecznej. Obecnie 28 usamodzielniało się, w zainteresowaniu Ośrodka pozostało 7 osób</p>	liczba uczestników/liczba podmiotów ekonomii społecznej	51/0	51/2	51/2	51/2	Powiat suwalski, MOPS	EFS, PFRON, wydatki bieżące MOPS
2.2. Tworzenie spółdzielni socjalnych								
2.2.1.	<p>W 2012 roku PUP 7 osobom bezrobotnym udzielił dotacji na założenie spółdzielni socjalnej. Na terenie miasta powstały 2 spółdzielnie. Udzielono 1 osobie dotacji na przystąpienie do spółdzielni socjalnej. W 2014 roku udzielono dotacji 2 osobom na przystąpienie do spółdzielni socjalnej. W 2015 roku udzielono 5 osobom dotacji na założenie spółdzielni socjalnej, w tym 2 osobom z terenu miasta Suwałki. Na terenie miasta powstała jedna spółdzielnia socjalna.</p> <p>W okresie 01.10.2012 - 30.06.2015 realizowany był projekt pn.: „Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Suwałkach” w ramach POKL 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej. Obszar realizacji projektu: powiaty: suwalski, augustowski, sejneński, sokólski i m. Suwałki. Projekt skierowany był do: 1/ podmiotów ekonomii</p>	liczba utworzonych SS	2	6	1	1	PUP ARR „ARES” S.A. w Suwałkach	Kwoty środków finansowych F P: 2012 r. - 58.938,99 zł 2014 r. – 22.679,91 zł. 2015 r. – 75.000,00 zł EFS 2012-2015 4.474.137,12 zł

	społecznej: w ramach Inkubatora Społecznej Przedsiębiorczości realizowane było doradztwo prawne, księgowo, finansowo – biznesowe i marketingowe, doradztwo z zakresu pozyskiwania źródeł finansowania, pakiety usług specjalistycznych, 2/ osób fizycznych: poprzez bezzwrotne dotacje na założenie spółdzielni socjalnej (20 000 zł na członka spółdzielni, 100 000 zł na spółdzielnię socjalną, testowanie, wsparcie pomostowe po 6 000,00 zł na spółdzielnię) i poszukiwanie źródeł finansowania spółdzielni socjalnych. Grupa docelowa stanowiły 231 os. indywidualne zagrożone wykluczeniem społecznym, doświadczające trudności na rynku pracy							
2.2.2.	PUP finansował składki za osoby zatrudnione w spółdzielni socjalnej	liczba osób	9	13	10	20	PUP	Fundusz pracy 2012 r. – 9.300,00 zł 2013 r. - 41.600,00 zł 2014 r. – 39.300,00 zł 2015 r. - 42.000,00 zł
2.3.	Budowanie lokalnych partnerstw							
2.3.1.	Porozumienie na rzecz partnerskiej współpracy mającej na celu aktywizację zawodową bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej	liczba zawartych porozumień	1	1	1	1	MOPS-PUP	wydatki bieżące
2.3.2.	W 2012 roku PUP kontynuował realizację Porozumienia o współpracy na rzecz realizacji projektu pt. ”Aktywni dla Suwałk”. Lider projektu Suwalskie Stowarzyszenie „Wybór”, partnerzy Powiatowy Urząd Pracy w Suwałkach, Gmina Suwałki/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach W 2013 roku PUP zawarł porozumienie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Suwałkach na rzecz partnerskiej współpracy mającej na celu aktywizację zawodową bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej, uczestników projektów systemowych w ramach Priorytetu VII POKL 2007- 2013 W 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Suwałkach zawarł:	liczba zawartych porozumień	0	1	2	0	PUP	wydatki bieżące

	<p>1. Porozumienie o współdziałaniu z Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku w ramach projektu „Dobry Start – aktywizacja zawodowa osób niepracujących”. Celem było współdziałanie na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepracujących, którzy nie ukończyli 30 roku życia lub mają skończone 50 lat, zamieszkujących na terenie powiatu suwalskiego i miasta Suwałki.</p> <p>2. Umowę partnerską na rzecz realizacji Projektu pt. „Uwierz w siebie- Spróbuj – Stań się aktywny” w ramach POKL Poddziałania 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Lider Projektu Suwalskie Stowarzyszenie „Wybór”, partnerzy: Powiatowy Urząd Pracy w Suwałkach, Gmina Suwałki/ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach, Centrum Szkolenia OMEGA Piotr Stefanowicz</p>							
2.3.3.	<p>Porozumienie partnerskie ze Stowarzyszeniem dla Rozwoju w Suwałkach, przedmiotem którego było:</p> <p>współdziałanie w zakresie rekrutacji uczestników Centrum Integracji Społecznej w Suwałkach szczególnie spośród osób długotrwale bezrobotnych lub osób niepełnosprawnych, zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym. Celem porozumienia jest aktywizacja zawodowa, przywracanie uczestników do pełnienia ról społecznych i zawodowych na rynku pracy. Porozumienia miało na celu skoordynowanie działań zmierzających do zbudowania trwałego partnerstwa na rzecz CIS.</p>	liczba zawartych porozumień	0	0	2	0	MOPS, PUP, Stowarzyszenie dla Rozwoju w Suwałkach	wydatki bieżące
2.3.4.	<p>Porozumienie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Suwałkach o realizacji Programu Aktywizacja i Integracja. Celem PAI była reintegracja zawodowa i społeczna oraz kształtowanie aktywnych postaw w życiu społecznym i zawodowym osób bezrobotnych o III profilu, zamieszkałych w mieście Suwałki. Realizacja poprzez: prace społecznie-użyteczne, poradnictwo specjalistyczne, warsztaty trenerskie, grupa wsparcia. Program ukończyło 9 osób. Zatrudnienie uzyskały 4 osoby.</p>	liczba zawartych porozumień	0	0	0	1	MOPS, PUP, WUP OT	<p>budżet samorządowy 2015 r.- 2.455,92 zł FP 2015 r. - 3.683,88 zł</p>

2.3.5.	Porozumienie z Aresztem Śledczym w Suwałkach o współpracy partnerskiej w sprawie Zadania pod nazwą „Aktywizacja zawodowa - Wewnętrzny ośrodek outplacementu w Areszcie Śledczym w Suwałkach”	liczba zawartych porozumień	0	0	0	1	MOPS, PUP, AŚ, OHP, Sąd Okręgowy	budżet centralny, budżet samorządowy
Kierunek 3. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, w tym osób niepełnosprawnych								
3.1.	Dostosowanie i organizowanie szkoleń osób bezrobotnych i niepełnosprawnych do wymagań lokalnego rynku pracy							
3.1.1.	Organizowanie szkoleń grupowych i indywidualnych osobom bezrobotnym i niepełnosprawnym zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2015 roku poz. 149 z póź. zm.) oraz art. 38 i 40 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011r., Nr 127, poz. 721 z póź. zm.)	liczba osób przeszkolonych / w tym niepełnosprawni	101/5	149/4	99/6	88/0	PUP przy współpracy z jednostkami szkoleniowymi	Fundusz Pracy, EFS, PFRON
3.1.2.	Bezrobotnym świadczeniobiorcom pomocy społecznej organizowano szkolenia zawodowe w celu nabycia kwalifikacji umożliwiających podjęcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Szkolenia dotyczyły m.in.: zawodów: nowoczesny sprzedawca, technolog robót wykończeniowych, florysta, operator wózka widłowego i koparko-ladowarki, kierowca kurs prawa jazdy kat. B, asystent osoby niepełnosprawnej, kosmetyczka z elementami wizażu	liczba osób przeszkolonych	115	36	0	0	MOPS	EFS Wydatki ujęto w celu 7
3.2.	Udzielanie pomocy finansowej na rozpoczęcie działalności gospodarczej i doposażenie nowopowstałych miejsc pracy							
3.2.1.	Udzielanie jednorazowych środków finansowych na podjęcie działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych i niepełnosprawnych zgodnie z art.46 ust.1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz art. 12a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.	liczba osób rozpoczynających działalność gospodarczą/w tym niepełnosprawni	77/13	61/2	78/4	91/3	PUP, MOPS	FP, EFS, PFRON 2012 r. – 1.717.974 zł 2013 r. – 1.225.611 zł 2014 r. – 1.738.807 zł 2015 r. – 2.029.691 zł

3.2.2.	Refundacja podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego na to stanowisko pracy zgodnie z art.46 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz pracodawcom na podstawie art. 26 e ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych	liczba powstałych miejsc pracy/ w tym niepełnosprawnym	58/12	20/12	61/4	66/5	PUP, MOPS	FP, EFS, PFRON 2012 r. – 1.318.593 zł 2013 r. – 479.077 zł 2014 r. – 1.390.818 zł 2015 r. – 1.579.999 zł
3.2.3.	W okresie 01.09.2013 – 30.06.2015 zrealizowany był projekt pn. „STARTER 2” w ramach POKL działanie 6.2 „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia”. Wsparcie kierowane było do osób fizycznych, które zamierzały rozpocząć własną działalność gospodarczą i obejmowało pomoc finansową w postaci bezzwrotnej dotacji i wsparcia pomostowego finansowego, a także wsparcie doradczo – szkoleniowe	liczba stworzonych i dofinansowanych stanowisk pracy	0	0	74	0	ARR „ARES” S.A. w Suwałkach	EFS 2013 – 2015 3.999.971,85 zł
		liczba powstałych miejsc pracy	0	0	74	0		
3.2.4.	W okresie 01.09.2012 - 30.06.2014 zrealizowany był projekt pn. „NOVA” w ramach POKL działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie, w ramach którego wsparciem objętych były 24 os. zagrożone bezrobociem, które zamierzały rozpocząć prowadzenie własnej działalności gospodarczej a obejmowało pomoc finansową i wsparcie doradczo – szkoleniowe oraz staże	liczba osób rozpoczynających działalność	0	0	13	0	ARR „ARES” S.A. w Suwałkach	EFS 2012 – 2014 1.358.246,40 zł
		liczba powstałych miejsc pracy	0	0	13	0		
3.3.	Prowadzenie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej							
3.3.1.	Indywidualnym i grupowym doradztwem zawodowym objęto uczestników projektu „Od bierności do aktywności” w wyniku czego opracowano indywidualne plany działania oraz określono predyspozycje zawodowe	liczba uczestników	124	60	0	0	MOPS	EFS – wydatki ujęte w celu 7 działanie 2.3.1.
3.3.2.	Poradnictwo indywidualne skierowane do osób bezrobotnych w celu określenia predyspozycji zawodowych	liczba osób	114	134	72	106	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące
3.3.3.	Poradnictwo grupowe, grupowa informacja zawodowa	liczba osób	41	27	43	121	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące

3.3.4.	W okresie 01.01.2014 – 30.06.2015 realizowany był projekt pn.: „Stażysta-Pracownik”, którego działania skierowane były do 59 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP zam. na terenie m. Suwałki, pow. Suwałskiego, sejneńskiego, augustowskiego, grajewskiego i monieckiego	liczba porad	0	0	59	0	ARR „ARES” S.A. w Suwałkach	EFS 2014 – 2015 1.539.730,00 zł
		liczba osób	0	0	59	0		
3.3.5.	W okresie 01.12.2013 – 31.04.2015 realizowany był projekt pn.: „Praca na start”, którego działania skierowane były do 50 osób do 30 roku życia zagrożonych wykluczeniem społecznym z powiatów suwałskiego, sejneńskiego i augustowskiego	liczba porad	0	0	50	0	ARR „ARES” S.A. w Suwałkach	2013 – 2015 EFS 1.256.000,00 zł
		liczba osób	0	0	50	0		
3.3.6.	W okresie 01.02.2013 – 30.04.2015 w partnerstwie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Filipowie zrealizowany był projekt pn. „mobilny Klub Integracji Społecznej II” w ramach POKL działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej. Głównym celem projektu była aktywizacja społeczno-zawodowa 70 uczestników projektu zagrożonych wykluczeniem społecznym, zam. na terenie m. Augustów, m. Sejny, m. Suwałki, Gmin: Filipów, Puńsk i Sejny, poprzez program wsparcia, w ramach którego zrealizowano: - doradztwo zawodowe/poradnictwo specjalist, - poradnictwo psychologiczne indywidualne, poradnictwo psychospołeczne, - zajęcia w ramach Organizacji Środowiska, - sesje Indywidualne Plany Działania, - kursy językowe, - staże zawodowe, - wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej, - podjęcie zatrudnienia/samozatrudnienia	liczba porad	0 0 0 0 0 0 0	28 28 33 33 11 25 33 0	30 30 36 36 17 28 37 0	12 12 12 8 6 10 12 21	ARR „ARES” S.A. w Suwałkach	EFS 2013 – 2015 1.531.077,14 zł

3.3.7.	Celem poradnictwa zawodowego jest udzielanie pomocy osobom bezrobotnym, niepełnosprawnym i poszukującym pracy w wyborze odpowiedniego zawodu, kierunku szkolenia, zatrudnienia z punktu widzenia indywidualnych cech osobowościowych, kwalifikacji, predyspozycji, zainteresowań oraz możliwości zdrowotnych. 1. Poradnictwo indywidualne: - rozmowy wstępne - porady indywidualne 2. Poradnictwo zawodowe (porady grupowe) 3. Informacja zawodowa - indywidualna - grupowa	liczba osób/ w tym niepełnosprawni	992/61 575/51 87/9 8 0	983/56 744/90 90/7 20 47	561/46 860/83 124/9 101 29	920/61 596/46 89/4 484 29	PUP	budżet samorządowy
3.4.	Wspieranie aktywnych form poszukiwania pracy							
3.4.1.	Zajęcia aktywizacyjne	liczba osób	46	26	0	0	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące
3.4.2	Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy udzielana była przez urząd pracy w ramach zajęć prowadzonych w Klubie Pracy. Miały one na celu przygotowanie bezrobotnych do lepszego radzenia w poszukiwaniu pracy i podejmowaniu zatrudnienia. W Klubie Pracy prowadzone były zajęcia aktywizacyjne oraz szkolenia z zakresu aktywnego poszukiwania pracy. Na mocy ustawy z dnia 14 marca 2014 roku o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 roku poz. 667), z dniem 27 maja 2014 roku w strukturach powiatowych urzędów pracy przestały funkcjonować Kluby Pracy	liczba osób	149	225	142	0	PUP	budżet samorządowy, FP
3.5	Promowanie usług i instrumentów rynku pracy							
3.5.1.	Urząd Pracy w Suwałkach, w celu aktywizacji zawodowej bezrobotnych, jak również pomocy pracodawcom realizował zadania ustawowe poprzez instrumenty rynku pracy. W ramach tych zadań organizowano: prace interwencyjne, roboty publiczne, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie	liczba pracodawców	361	287	333	350	PUP, pracodawcy	FP, EFS, PFRON

	użyteczne, dofinansowanie wynagrodzeń za zatrudnienie bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Realizowano również dodatkowe instrumenty adresowane do bezrobotnych do 30 roku życia w następujących formach: bonu szkoleniowego, bonu stażowego, bonu zatrudnieniowego, bonu na zasiedlenie							
	1.Prace interwencyjne	liczba osób skierowanych/ w tym niepełnosprawnych	60/7	50/5	60/6	153/12	PUP, pracodawcy	FP, EFS
	2. Roboty publiczne		9/0	52/4	21/3	23/0		
	3. Staże, w tym; - bon stażowy		299/17 0	265/25 0	239/45 12/1	215/11 15/0		
	4.Przygotowanie zawodowe dorosłych		5/0	15/0	3/0	5/1		
	5.Prace społecznie użyteczne		37/2	22/2	24/3	44/9		
	6.Dofinansowanie wynagrodzenia za osoby powyżej 50 roku życia.		0	0	16/4	0/0		
	7. Podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie.		0	0	23	33/2		
	8.Podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego		0	0	0	5/2		
3.5.2.	Staża zawodowe osób niepełnosprawnych: 2012 r.- sekretarka, 2013 r. - ogrodnik – konserwator terenów zieleni, 2014 r. - pracownik gospodarczy,	liczba osób	1	1	1	0	PUP, MOPS pracodawcy	PFRON: 2012 r. – 7.359 zł 2013 r. – 7.652 zł 2014 r. – 7.742 zł
3.5.3.	1.Zorganizowanie i przeprowadzenie seminarium „Aktywizacja osób niepełnosprawnych”– 2013 r. 2. Zorganizowanie i przeprowadzenie spotkania „Zatrudnienie osób niepełnosprawnych”– 2014 r. 3. Udzielanie informacji pracodawcom o zakresie pomocy świadczonej przez urzędy pracy w tym przez CliPKZ oraz o Krajowym Funduszu Społecznym podczas spotkań i konferencji – 2015 r.	liczba pracodawców, organizacji pozarządowych	0	15	18	56	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące
Kierunek 4. Identyfikacja, diagnoza oraz działania na rzecz zaspokajania potrzeb osób bezrobotnych i niepełnosprawnych								
4.1.	Analiza potrzeb osób bezrobotnych i niepełnosprawnych							
4.1.1.	Badanie potrzeb osób bezrobotnych zostało już opisane w pkt. 1.2.1.	liczba raportów	1	0	1	1	PUP	FP

4.2. Aplikowanie projektów na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych i niepełnosprawnych								
4.2.1.	W celu poprawy aktywności społecznej i zawodowej osób bezrobotnych, niepełnosprawnych oraz młodzieży, zastępczych form opieki rodzinnej podlegającej procesowi usamodzielnienia aplikowano projekty w ramach działania 7.1 POKL 2007-2013 współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach EFS. Pozyskano środki i realizowano projekt „Od bierności i aktywności”	liczba uczestników	138	64	0	0	MOPS	wydatki ujęto w celu 7
4.2.2.	<p>W 2012 rok urząd realizował następujące projekty i programy :</p> <p>1)W ramach POKL 2008-2013 Priorytetu VI Rynek Pracy Otwarty dla Wszystkich, Działanie 6.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspierania aktywności zawodowej w regionie. Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych realizował projekt „Bezpośrednio do zatrudnienia – inwestycje w kwalifikacje i doświadczenie zawodowe bezrobotnych powiatu suwalskiego”</p> <p>2)Program specjalny skierowany do osób bezrobotnych, które nie ukończyły 30 roku życia pt. „Aktywni przed trzydziestką”</p> <p>3) Program specjalny skierowany do osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia pt. ”Zielona gospodarka szansą na pracę”</p> <p>4) Program regionalny – Aktywizacja osób w wieku do 30 roku życia</p> <p>5) Program regionalny – Aktywizacja osób w wieku powyżej 50 roku życia</p> <p>6) Program regionalny – Aktywizacja osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy</p> <p>7)Program regionalny – Aktywni jesień – zima 2012; aktywizacja osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy</p> <p>8) Kontynuował realizację projektu pt. ”Hotelarstwo twoją szansą na zatrudnienie” – w ramach POKL 2007-2013, Priorytetu VI.</p>	<p>W poszczególnych latach została wykazana ogólna liczba uczestników programów i projektów łącznie z bezrobotnymi z powiatu suwalskiego.</p> <p>Uczestnicy programów i projektów objęci zostali ustawowymi instrumentami rynku pracy oraz objęci poradnictwem zawodowym i informacją zawodową i wykazani w pkt: 3.1.1, 3.2.1, 3.2.2, 3.3.1, 3.5.1.</p>	436	633	707	453	PUP	brak danych

<p>Działanie 6.1 Poddziałanie 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.</p> <p>W 2013 roku urząd realizował następujące projekty i programy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1))W ramach POKL 2008-2013 Priorytetu VI Rynek Pracy Otwarty dla Wszystkich – kontynuacja 2) Projekt pn .”Aktywizacja zawodowa suwalskiej młodzieży” w ramach Poddziałania 7.2.1 aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym 3)Program specjalny „Promocja aktywności wśród osób bezrobotnych do 30 roku życia”. 4)Program specjalny „Zielona gospodarka szansą na pracę” 5)Program regionalny - Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia 6)Program regionalny – Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. <p>2014 rok – Urząd realizował następujące projekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1))W ramach POKL 2008-2013 Priorytetu VI Rynek Pracy Otwarty dla Wszystkich - kontynuacja 2) Program regionalny – Aktywizacja zawodowa osób do 25 roku życia 3) Program regionalny – Wspieranie tworzenia i przystępowania do spółdzielni socjalnych 4) Program regionalny – Aktywizacja zawodowa osób do 30 roku życia 5) Program regionalny – Aktywizacja zawodowa osób powyżej 50 roku życia 6) Program regionalny – Aktywizacja zawodowa bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia 7) Program regionalny – Aktywizacja zawodowa bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy 8) Kontynuował realizację projektu pn. ”Aktywizacja zawodowa suwalskiej młodzieży” w ramach Poddziałania 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. 							
--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>W 2015 rok urząd realizował następujące programy :</p> <p>1) Program „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie suwalskim i mieście Suwałki (I)” w ramach Osi Priorytetowej – osoby młode na rynku pracy Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020</p> <p>2) Program „Aktywizacja osób młodych do 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie suwalskim i mieście Suwałki (I) realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2015-2020 Oś Priorytetowa II - Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa, Działanie 2.1 Zwiększenie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz osób poszukujących pracy, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy.</p> <p>3) Program specjalny 1/2015 skierowany do osób bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy</p> <p>4) Program regionalny - Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 25 roku życia</p> <p>5) Program regionalny – Tworzenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej</p> <p>6) Program regionalny –Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia</p> <p>7)Program regionalny – Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy</p> <p>8)Program regionalny – Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat</p> <p>9)Program regionalny – Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia</p>							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Cel 2. Budowanie systemu działań wspomagających funkcjonowanie rodzin i osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją.

L.p.	Działania	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników w latach				Realizatorzy	Źródła finansowania
			2012	2013	2014	2015		
Kierunek 1: Przeciwdziałanie i zapobieganie skutkom wykluczenia społecznego i marginalizacji								
1.1.	Praca socjalna z grupami szczególnego ryzyka z zastosowaniem elementów aktywnej integracji							
1.1.1.	Pracownicy socjalni w bieżącej pracy socjalnej ukierunkowanej na usamodzielnienie wykorzystywali narzędzie jakim jest kontrakt socjalny lub program usamodzielnienia wychowanków. W dążeniu do pokonywania trudności wykorzystywano zasoby lokalne oraz instrumenty aktywnej integracji.	liczba kontraktów socjalnych/programów usamodzielnienia	276/96	157/82	176/79	140/78	MOPS	budżet samorządowy 2012 -2015
1.1.2.	Uzupełnieniem pracy socjalnej w odniesieniu do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze było wsparcie opieką asystenta rodziny. Asystent pracował w oparciu o plan pracy z rodziną. Oceny realizacji planów dokonywano co 6 miesięcy. Z uwagi na liczne dysfunkcje przykłady trwałych zmian są trudne do osiągnięcia i wymagają dużego nakładu pracy	liczba rodzin/liczba planów pracy z rodziną	15/15	20/19	28/24	24/25	MOPS	budżet centralny 2013 r- 34.961 zł 2014 r.-43.937 zł 2015 r.-35.479 zł budżet samorządowy 2013 r.- 10.569 zł 2014 r. - 27.594 zł 2015 r. - 54.987 zł
1.2.	Pomoc pieniężna i w naturze rodzinom i osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym i marginalizacją							
1.2.1.	Osoby i rodziny z grup szczególnego ryzyka tj. bezrobotne, niepełnosprawne, długotrwale chore, mające trudności opiekuńczo-wychowawcze, opuszczające zakłady karne bezdomne z dochodem poniżej kryterium dochodowego wspierano pomocą pieniężną w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych, opłacano składki na ubezpieczenie zdrowotne lub pomocą w naturze	liczba środowisk rodzinnych/liczba osób którym decyzją udzielono pomocy	2883/4520	3200/4924	2924/4578	2633/3826	MOPS	budżet centralny, budżet samorządowy 2012 r. -3.814.924 zł 2013 r.- 4.656.987 zł 2014 r.- 4.507.198 zł 2015 r - 4.053.406zł
1.2.2.	Pomoc w postaci dodatków mieszkaniowych udzielona osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, która wspomaga osoby zagrożone wykluczeniem społecznym w pokrywaniu kosztów utrzymania mieszkań	liczba osób którym udzielono pomocy	1747	1787	1699	1536	ZBM TBS Sp. z o.o.	budżet samorządowy 2012 r.- 3.589.285 zł 2013 r.- 3.728.140 zł 2014 r.- 3.525.674 zł 2015 r.- 3.044.461 zł

1.2.3.	Osobom uprawnionym do dodatku mieszkaniowego od 1 stycznia 2014 r. przyznawano dodatki energetyczne na mocy ustawy - Prawo energetyczne	liczba osób którym udzielono pomocy	0	0	526	823	MOPS	budżet centralny 2014 r.- 58.292 zł 2015 r.- 87.877 zł
1.2.4.	Osobom nie posiadającym uprawnień do korzystania z bezpłatnych świadczeń zdrowotnych, spełniających kryterium dochodowe potwierdzano decyzją prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni	liczba osób, którym nadano uprawnienia	53	48	82	102	MOPS	budżet centralny 2012 r.-7.000 zł 2013 r.- 8.736 zł 2014 r.- 7.000 zł 2015 r.- 7.650 zł
1.2.5.	Wyplata świadczeń rodzinnych dla osób spełniających kryterium dochodowe, które wynosi 674 zł na osobę w rodzinie lub 764 zł na osobę w rodzinie, w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne	liczba rodzin którym udzielono pomocy/ liczba dzieci uprawnionych	2755/5557	2281/5237	2212/4733	2109/4504	MOPS	budżet centralny 2012 r. – 8.679.489zł 2013 r. – 8.661.359 zł 2014 r. – 7.509.262 zł 2015 r. – 7.307.506 zł
1.2.6.	Wyplata świadczeń z funduszy alimentacyjnego dla osób spełniających kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów tj. 725 zł na osobę	liczba rodzin którym udzielono pomocy/ liczba uprawnionych do funduszu	855/1163	862/1194	762/1176	689/1045	MOPS	budżet centralny 2012 r. – 4.225.062 zł 2013 r. – 4.290.475 zł 2014 r. – 4.345.754 zł 2015 r. – 4.154.483 zł
1.2.7.	Wyplata stypendiów szkolnych i pomocy materialnej dla uczniów	liczba osób	1194	1269	1120	1107	WOWS	budżet centralny 2012 r. – 1.247.522 zł 2013 r. – 1.393.100 zł 2014 r. – 1.604.338 zł 2015 r. – 1.403.511 zł
1.3.	Wzmacnianie poradnictwa specjalistycznego, terapii, wsparcia							
1.3.1.	Osobom długotrwale bezrobotnym, osobom niezaradnym życiowo, chorym, osobom doznającym przemocy w rodzinie, uczestnikom środowiskowych domów samopomocy udzielano poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego i rodzinnego. Prowadzono terapię indywidualną i grupową skierowaną do rodzin dysfunkcyjnych	liczba udzielonych porad,	2031	1938	1436	1307	MOPS. Parafia NSP-CIK, SS„Wybór ”,CAS „Pryzmat” Fundacja „Prometeusz”	2012 -2013 – EFS budżet samorządowy 2012 r. - 19.400 zł 2013 r. - 21.000 zł 2014 r. - 17.000 zł 2015 r. - 12.000 zł Środki własne: 2012 r. - 9.100 zł 2013 r. - 6.354 zł 2014 r. - 2.350 zł 2015 r. - 3.700 zł
		liczba osób objętych terapią indywidualną	44	45	72	52	MOPS	budżet centralny budżet samorządowy
		liczba osób objętych terapią grupową	32	40	47	49	MOPS	budżet centralny budżet samorządowy

1.3.2.	Rodzinom z problemem opiekuńczo-wychowawczym udzielano poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego oraz prowadzono terapię indywidualną i grupową	liczba udzielonych porad,	931	1384	1342	1039	PP-P	budżet samorządowy
		liczba osób objętych terapią indywidualną	82	47	107	181	PP-P	budżet samorządowy
		liczba osób objętych terapią grupową	13	8	9	11	PP-P	budżet samorządowy
1.3.3.	Wsparcie oraz maratony terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz dla osób z utrwaloną abstynencją. Prowadzenie psychoterapii Dorosłych Dzieci Alkoholików	liczba udzielonych porad	0	0	0	0	SS „Wybór” Parafia p.w. Św. Ap. Piotra i Pawła, SS Klub Abstynentów „Filar”	budżet samorządowy 2012 r.- 34.000 zł 2013 r.- 32.000 zł 2014 r.- 24.000 zł 2015 r.- 21.602 zł środki własne 2012 r.- 30.348 zł 2013 r.- 7.030 zł 2014 r.- 6.990 zł 2015 r.- 5.370 zł
		liczba osób objętych terapią indywidualną	13	11	3	14		
		liczba osób objętych terapią grupową	129	151	48	198		
1.4.	Wspieranie funkcji opiekuńczo - wychowawczej rodzin							
1.4.1.	W placówkach oświatowych prowadzono zajęcia pozalekcyjne, organizowano wykłady, szkolenia oraz warsztaty w celu podniesienia kompetencji wychowawczych rodziców	liczba uczestników zajęć w świetlicach	717	824	929	1201	PP-P, placówki oświatowe SOSW	budżet samorządowy 2012-2015
		wykładów	6656	6369	6940	6621		
		kursów, szkoleń i porad	1422	1443	1792	1317		
		liczba osób uczestniczących w warsztatach	754	786	1070	1183		
1.5.	Organizacja prac społecznie użytecznych							
1.5.1.	Przy współpracy z PUP realizowano uzupełniającą formę wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych, bez prawa do zasiłku, systematycznie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Prace stanowią element reintegracji zawodowej osób o najniższym statusie społecznym zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją. Celem tych prac jest aktywizacja zawodowa przygotowująca do wejścia na otwarty rynek pracy poprzez wdrażanie do systematyczności, punktualności, przestrzegania dyscypliny pracy oraz wyrabiania nawyków pozyskiwania środków na utrzymanie w ramach własnej pracy	liczba godzin,	7189	7357	7516	7068	MOPS	budżet samorządowy 2012 r.- 14.125 zł 2013 r.- 23.541 zł 2014 r.- 24.356 zł 2015 r.- 22.901 zł Fundusz Pracy 2012 r.- 33.214 zł 2013 r.- 35.315 zł 2014 r.- 35.533 zł 2015 r.- 34.350 zł środki EFS 2012 r.- 8.018 zł
		liczba uczestników	31	24	24	28		
		liczba jednostek organizujących prace społecznie użyteczne	1	1	1	1		

Kierunek 2. Zapobieganie problemom niedożywienia

2.1. Zapewnienie gorących posiłków dzieciom i młodzieży w okresie nauki szkolnej oraz starszym, niepełnosprawnym, ubogim i bezdomnym								
2.1.1.	W ramach realizacji programu wspierania finansowego gmin „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” pokrywano koszty gorącego posiłku w dzieciom i młodzieży w żłobku przedszkolach, szkołach oraz 7 punktach wydawania posiłków na terenie miasta	liczba osób, którym udzielono pomocy	1880	2016	1908	1525	MOPS	budżet centralny, budżet samorządowy 2012 r. – 979.509 zł 2013 r.- 1.059.367 zł 2014 r.- 851.965 zł 2015 r.- 720.598 zł
2.1.2.	W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń lub dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku dyrektor szkoły udziela pomocy w formie posiłku bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego	liczba osób, którym udzielono pomocy	245	367	263	263	MOPS	budżet centralny, budżet samorządowy 2012 r.- 59.602 zł 2013 r.- 88.288 zł 2014 r.- 67.727 zł 2015 r.- 84.198 zł
2.1.3.	Osoby dorosłe, samotne, chore i niepełnosprawne były dożywiane w 7 punktach na terenie Miasta	liczba osób, którym udzielono pomocy	416	423	305	212	MOPS	budżet centralny, budżet samorządowy 2012 r.- 488.026 zł 2013 r.- 446.337 zł 2014 r.- 245.292 zł 2015 r.- 238.519 zł
2.1.4.	W przypadku osób dorosłych z uwagi na stan zdrowia realizowany był dowóz posiłku do miejsca zamieszkania	liczba osób, którym udzielono pomocy	76	106	54	27	MOPS	budżet centralny, budżet samorządowy 2012 r. - 30.111 zł 2013 r. – 43.000 zł 2014 r. – 13.377zł 2015 r. - 14.392 zł
2.1.5.	Prowadzenie jadalni dożywającej osoby bezdomne, ubogie, dzieci ze świetlicy środowiskowej. Jadalnia wydaje gorący posiłek w postaci zupy z „wkładką mięsną” przez 5 dni w tygodniu, a na dni wolne od pracy i święta wydawany jest suchy prowiant	liczba osób, którym udzielono pomocy	135	164	136	109	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Aleksandra w Suwałkach	budżet samorządowy 2012 r. – 25.000 zł 2013 r. – 25.000 zł 2014 r. – 25.000 zł 2015 r. – 35.000 zł środki własne Parafii 2012 r. – 35.154,16 zł 2013 r. – 46.759,95 zł 2014 r. – 37.545,01 zł 2015 r. – 38.418,15 zł

2.2.	Udzielanie pomocy pieniężnej na zakup żywności							
2.2.1	Dzieciom do 7 roku życia pozostających pod opieką rodziców oraz osobom dokumentującym przeciwwskazania do żywienia zbiorowego z uwagi na stan zdrowia przyznawano zasilki celowe na zakup posiłków lub żywności w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	liczba osób, którym udzielono pomocy/ liczba osób w rodzinach	1355/4113	1195/3650	1187/3537	995/2879	MOPS	budżet centralny, budżet samorządowy 2012 r.-1.287.989 zł 2013 r.-1.125.686 zł 2014 r.-1.112.350 zł 2015 r.-1.037.284 zł
2.3.	Udzielanie pomocy w naturze							
2.3.1.	Osoby wobec których istniało uzasadnione podejrzenie marnotrawienia środków obejmowano pomocą w formie talonów na zakup żywności	liczba osób, którym udzielono pomocy/liczba osób w rodzinach	249/650	246/785	17/47	7/10	MOPS	budżet centralny, budżet samorządowy 2012 r.-138.887 zł 2013 r.- 37.322 zł 2014 r.- 9.289 zł 2015 r.- 5.009 zł
2.3.2.	Realizacja programu operacyjnego „Pomoc żywnościowa 2014-2020” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Ośrodek kwalifikował osoby spełniające kryterium dochodowe (do 150%). poprzez wydanie skierowania umożliwiającego uzyskanie pomocy żywnościowej Dystrybucją zajmowały się organizacje, fundacje kościoły .W mieście Suwałki program realizowany był przez Federację Polskich Banków Żywności	liczba osób zweryfikowanych/ liczba wydanych skierowań	0	0	467/357	798/234	MOPS	wydatki bieżące
2.3.3.	Dofinansowanie paczek dzieciom z rodzin ubogich z okazji Świąt Bożego Narodzenia	liczba osób, którym udzielono pomocy	129	94	51	100	MOPS, TPD, Fundacja, „Widok”, SOPD „Przystań”	budżet samorządowy 2012 r- 5.630 zł 2013.r.- 4.700 zł 2014 r.- 2.580 zł 2015 r.- 3.000 zł środki własne TPD 2012 r. – 410 zł 2013 r. – 301 zł 2014 r. – 303 zł 2015 r. – 312 zł

2.3.4.	Pozyskiwanie i dystrybucja żywności z nadwyżek produkcyjnych w ramach Programu PEAD oraz w akcjach zbiórek żywności i przekazywanie pozyskanej żywności organizacjom pozarządowym	liczba organizacji pozarządowych/liczba osób którym przekazano żywność	27/461	27/512	25/512	22/brak danych	Stowarzyszenie Bank Żywności, Parafia Rzymskokat. p.w. Św. Ap. Piotra i Pawła w Suwałkach	budżet samorządowy 2012 r. – 25.000 zł 2013 r. – 26.000 zł 2014 r. – 26.000 zł 2015 r. – 18.000 zł środki własne 2012 r. – 16.206 zł 2013 r. – 35.540 zł 2014 r. – 41.690 zł 2015 r. – 10.478 zł
2.4.	Poprawa bazy żywieniowej w szkołach i przedszkolach – doposażenie/tworzenie							
2.4.1.	Doposażenie i modernizacja punktów wydawania i przygotowania posiłków w placówkach oświatowych	liczba doposażonych/utworzonych punktów	19/0	19/0	19/0	19/0	WOWiS	budżet centralny, budżet samorządowy
2.4.2	Placówkom oświatowym nie posiadającym zaplecza kuchennego zapewniono dowóz posiłku do szkół	liczba placówek	3	0	0	0	WOWiS	2012 r.- 16.825 zł budżet centralny, budżet samorządowy
Kierunek 3. Rozwój form rodzinnej opieki zastępczej								
3.1.	Tworzenie zawodowych rodzin zastępczych							
3.1.1.	Zawodowe rodziny zastępcze sukcesywnie rozwijano poprzez przekształcanie niezawodowych rodzin zastępczych oraz promowanie rodzinnych form opieki w środowisku lokalnym	liczba zawodowych rodzin zastępczych	8	9	11	10	MOPS	budżet samorządowy 2012 r.- 151.919 zł 2013 r.- 254.601 zł 2014 r.- 263.159 zł 2015 r.- 283.902 zł budżet centralny 2012 r.- 48.879 zł 2013 r.- 12.000 zł 2014 r.- 6.199 zł
3.2.	Pokrywanie kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo wychowawczych							
3.2.1.	Dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych na terenie m. Suwałk na podstawie postanowienia sądu przyznawano i wypłacano comiesięczne świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka oraz jednorazową pomoc na potrzeby przyjętych dzieci	liczba dzieci umieszczonych w zastępczych formach opieki rodzinnej	201	202	195	191	MOPS	budżet samorządowy 2012 r.- 1.748.632 zł 2013 r.- 1.760.650 zł 2014 r.- 1.822.745 zł 2015 r.- 1.758.976 zł budżet centralny 2012 r.- 39.000 zł 2013 r.- 37.188 zł 2014 r.- 2.058 zł

3.2.2	Miasto Suwałki pokrywało koszty pobytu dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	liczba dzieci umieszczonych w zastępczych formach opieki	18	17	23	27	MOPS	budżet samorządowy 2012 r.- 193.577 zł 2013 r.- 188.029 zł 2014 r.- 217.699 zł 2015 r.- 280.008 zł
3.2.3.	Ponoszenie kosztów pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych na terenie innych powiatów	liczba dzieci umieszczonych w zastępczych formach opieki	4	3	6	5	MOPS	budżet samorządowy 2012 r.- 57.905 zł 2013 r.- 67.474 zł 2014 r.- 139.355 zł 2015 r.- 185.040 zł
3.2.4	Placówka zapewnia całodobową, ciągłą opiekę i wychowanie dzieciom pozbawionych możliwości opieki w rodzinach biologicznych. Dzieci umieszcza się interwencyjnie lub na podstawie skierowań. Placówka dysponuje 30 miejscami dla dzieci powyżej 10 rok życia	liczba dzieci umieszczonych	44	45	46	36	PO-W	budżet samorządowy 2012 r.-1.973.439 zł 2013 r.- 2.034.502 zł 2014 r.- 2.003.254 zł 2015 r. -1.705.549 zł
3.3.	Promocja rodzicielstwa zastępczego oraz edukacja rodziców zastępczych i poradnictwo specjalistyczne							
3.3.1.	Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe, szkolenia doskonalące dla rodzin spokrewnionych i zawodowych. Prowadzono grupę wsparcia dla rodzin zastępczych	liczba uczestników szkoleń	24	42	24	12	MOPS	budżet samorządowy 2012 r.- 3.850 zł 2013 r.- 3.931 zł 2014 r.- 3.592 zł 2015 r.- 700 zł budżet centralny 2014 r.- 1.191 zł
3.3.2.	Udzielanie poradnictwa specjalistycznego (pedagog, psycholog)	liczba udzielonych porad	100	189	233	138	MOPS	budżet samorządowy, 2012-2015 r.
3.3.3.	Rodziny zastępcze i umieszczone w nich dzieci mają dodatkowe do dyspozycji wsparcie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Rolą koordynatora jest wzmacnianie i pomoc rodzinom zastępczym w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej	liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora	0	49	33	95	MOPS	budżet samorządowy 2012 r. - 27.926 zł 2013 r. - 40.439 zł 2014 r. - 40.637 zł 2015 r. -188.609 zł budżet centralny 2013 r. -11.166 zł 2014 r. - 15.000 zł 2015 r. - 79.876 zł

Kierunek 4. Wspieranie procesu usamodzielniania								
4.1.	Stwarzanie odpowiednich warunków mieszkaniowych wychowankom opuszczającym zastępcze formy opieki rodzinnej							
4.1.1.	Wspieranie procesu usamodzielniania poprzez zapewnienie miejsca wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą i placówki resocjalizacyjne w mieszkaniach chronionych	liczba wychowanków, którym udzielono pomocy mieszkaniowej	12	12	12	9	MOPS	budżet samorządowy 2012 r.- 43.141 zł 2013 r.- 44.679 zł 2014 r.- 43.973 zł 2015 r.- 38.829 zł
		liczba mieszkań chronionych	4	4	4	4		
4.1.2.	Stwarzanie odpowiednich warunków mieszkaniowych wychowankom opuszczającym zastępcze formy opieki rodzinnej poprzez przyznanie lokalu socjalnego	liczba wychowanków, którym udzielono pomocy mieszkaniowej	0	1	2	2	ZBM TBS Sp. z o.o.	budżet samorządowy 2012 r. -2015 r.
4.2.3.	Wychowankom pieczy zastępczej realizującym programy usamodzielniania udzielono pomocy na kontynuowanie nauki, pomocy na usamodzielnienie, pomocy na zagospodarowanie oraz pomocy rzeczowej na zagospodarowanie	liczba wychowanków realizujących programy usamodzielniania	96	82	79	78	MOPS	budżet samorządowy 2012 r.- 418.811 zł 2013 r.- 464.229 zł 2014 r.- 444.289 zł 2015 r.- 420.114 zł budżet centralny 2012 r.- 1.400 zł
Kierunek 5. Budowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną								
5.1.	Tworzenie Lokalnych Zespołów Interdyscyplinarnych do rozwiązywania problemów rodzinnych							
	Kierunek szczegółowo opisany celu 3							
5.2.	Wspieranie wolontariatu działającego w obszarze grup zagrożonych wykluczeniem społecznym							
5.2.1	Praca mająca na celu pomoc i wsparcie w procesie edukacyjnym dzieci, w tym wychowanków pieczy zastępczej	liczba wolontariuszy pracujących w obszarze pomocy społecznej	0	13	14	19	SOPD „Przystań”, PO-W, MOPS	praca wolontarystyczna PO-W - 77 zł
5.2.2.	Prowadzenie zajęć na osiedlach dla dzieci szczególnie zagrożonych	liczba dzieci/liczba wychowawców	0	12/4	17/4	15/4	SAS-A „Nie Po Drodze”	budżet samorządowy 2013 r. - 12.000 zł 2014 r. - 15.000 zł 2015 r. - 10.000 zł środki własne 2013 r. - 8.298 zł 2014 r. - 5.122 zł 2015 r. - 2.664 zł

5.2.3.	Organizacja wolontariatu w celu opieki nad mieszkańcami DPS „Kalina” w Suwałkach	liczba wolontariuszy pracujących w obszarze pomocy społecznej	43	44	44	38	DPS „Kalina”, ngo „Aktywni Tak Samo”	2012-2015 budżet samorządowy
5.3.	Szkolenia członków zespołów koordynacyjnych i zespołów interdyscyplinarnych zintegrowanego systemu współpracy służb publicznych i organizacji pozarządowych							
	Kierunek szczegółowo opisany celu 3							
Kierunek 6. Przeciwdziałanie skutkom bezdomności								
6.1.	Prowadzenie noclegowni							
6.1.1.	Zabezpieczenie miejsca noclegowego i pokrywanie kosztów schronienia bezdomnym mieszkańcom Suwałk. Ośrodek dysponował 20 miejscami noclegowymi dla bezdomnych mężczyzn	liczba osób, którym udzielono schronienia	37	33	38	46	MOPS	budżet samorządowy 2012 r. -52.869 zł 2013 r. -58.332 zł 2014 r. -60.605 zł 2015 r.- 57.759 zł
6.2.	Praca socjalna z osobami bezdomnymi							
6.2.1	Praca socjalna z bezdomnymi ukierunkowana była na usamodzielnienie poprzez złożenie wniosków o lokal zastępczy, wyrobienie dokumentów, podjęcie leczenia odwykowego, uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego, odbudowanie i utrzymanie więzi rodzinnych	liczba osób objętych pracą socjalną	149	152	159	169	MOPS	budżet samorządowy 2012-2015r.
6.3.	Współdziałanie z jednostkami i organizacjami realizującymi zadania na rzecz osób bezdomnych - wymiana informacji							
6.3.1.	Pokrywanie kosztów pobytu osób bezdomnych w Monar-Markot w Garbasie k/Filipowa oraz na terenie innych gmin	liczba i rodzaj udzielonej pomocy osobom bezdomnym	16	19	19	24	MOPS	budżet samorządowy 2012 r. -17.630 zł 2013 r. -29.154 zł 2014 r. -24.045 zł 2015 r.- 52.220 zł
6.3.2	Partnerstwo w realizacji projektu „Nie bądźmy obojętni” pn. Studenckie Punkty Interwencyjne”. Cykliczne kontakty studentów z osobami bezdomnymi w asyście pracownika socjalnego	liczba spotkań	4	6	8	3	MOPS, KMP	wydatki bieżące
6.3.3	Opracowanie, kolportaż informatora i ulotek o instytucjach udzielających pomocy osobom bezdomnym i wymagającym pomocy interwencyjnej	liczba informatorów	1	1	1	1	MOPS	budżet samorządowy 2012 r. - 200 zł 2103 r. - 200 zł 2014 r.- 250 zł 2015 r.- 250 zł

6.4.	Rozwój budownictwa socjalnego lub adaptacja budynków na lokale socjalne							
6.4.1.	Rozwój budownictwa socjalnego lub adaptacja budynków na lokale socjalne	liczba lokali	231	289	248	249	ZBM TBS Sp. z o.o.	2012-2015 budżet samorządowy,
Kierunek 7. Identyfikacja diagnoza i działania na rzecz zaspokajania potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją								
7.1.	Aplikowanie projektów na rzecz poprawy i wzmocnienia społecznego funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją							
7.1.1	Kierunek opisany w celu 7							

Cel 3. Wzmacnianie skuteczności działań na rzecz poprawy sytuacji osób i rodzin zagrożonych patologiami społecznymi

L.p.	Krótki opis działań	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników w latach				Realizatorzy	Źródła finansowania
			2012	2013	2014	2015		
Kierunek 1: Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i sytuacjom kryzysowym								
1.1.	Diagnozowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz jej przyczyn							
1.1.2	Zaktualizowano diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Suwałki poprzez badania społeczne wśród dzieci, młodzieży i środowiska lokalnego. Powstał dokument, który upowszechniona na stronie internetowej MOPS oraz prezentacja multimedialna., Analiza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Suwałki”	analizy, badania, opinie, dane statystyczne	0	0	1	0	MOPS	budżet centralny - 15.548,93 zł
1.1.3	Wszczęcie procedury „Niebieska Karta” następuje poprzez przekazanie przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego poszczególnym członkom ZI „Niebieskich kart” cz. A	liczba procedur	219	189	276	269	MOPS/ZI	wydatki bieżące podmiotów
1.2.	Aktywizowanie lokalnych zasobów i wykorzystanie ich potencjału w procesie rozwiązywania problemów przemocy w rodzinach – nowoczesne metody działania interdyscyplinarnego							
1.2.1	Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupy robocze do opracowania planu pomocy rodzinom doświadczającym sytuacji kryzysowych oraz podejmowania zintegrowanych działań różnych służb mających na celu pomoc w wyjściu z trudnej sytuacji	liczba powołanych grup roboczych	189	165	215	234	MOPS/ZI	wydatki bieżące podmiotów
		liczba spotkań grup roboczych	705	904	1292	898		

1.3.	Zapewnienie schronienia i bezpieczeństwa ofiarom przemocy							
1.3.1	Schronienie i bezpieczeństwo osobom uwikłanym w przemoc i inne sytuacje kryzysowe zapewniano w hostelu przy MOPS	liczba osób / liczba osobodni	12/599	23/831	35/645	22/1014	MOPS	budżet samorządowy
1.4.	Doskonalenie kompetencji służb zajmujących się zawodowo rozwiązywaniem problemów przemocy w rodzinie, (szkolenia, kursy)							
1.4.1	Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego corocznie opracowuje potrzeby szkoleniowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	program szkoleń	1	1	1	1	MOPS	2012 r.-2015 r. wydatki bieżące podmiotów
1.4.2.	Organizacja wewnętrznych szkoleń funkcjonariuszy policji - Zajęcia instruktazowe skierowane do dzielnicowych KMP w Suwałkach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	liczba szkoleń/liczba odbiorców	2/135	2/190	2/201	3/187	KMP	2012 r.-2015 r. wydatki bieżące
1.4.3.	Organizacja szkoleń skierowanych do członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych dot. „Zespół Interdyscyplinarny w praktyce”, „Sprawne działanie grup roboczych”. Łącznie przeszkolono przedstawicieli 17 podmiotów	liczba szkoleń/ liczba osób przeszkolonych	0	0	4/96	0	MOPS	budżet państwa 2014 r. – 8.000 zł
1.4.4.	Pracownikom Ośrodka umożliwiano udział w szkoleniach. Udział w licznych szkoleniach, konferencjach, seminariach był adekwatnie dostosowywany do zajmowanych stanowisk pracy. Problematyka szkoleniowa dotyczyła, m.in.: -praca z dzieckiem w ramach procedury NK -szkolenie z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie - seminarium Procedury prawne „Niebieskie Karty” -przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć - szkolenie członków ZI, udział w doradztwie psychologiczno-prawnym - udział w konferencji „Profilaktyka Agresji Przemocy” w podejściu skoncentrowanym na rozwiązaniach	liczba szkoleń/ osoboszkoleń	1/9	1/2	2/3	4/13	MOPS	2014 r. – 200 zł EFS, wydatki bieżące budżet samorządowy
1.4.5.	Szkolenie Rady Pedagogicznej: - „Procedura Niebieskie Karty” - „Niebieska Karta w Oświacie” - przeciwdziałanie zachowaniom samobójczym dzieci i młodzieży - rozmowa z dzieckiem uwikłanym w przemoc	liczba szkoleń/ liczba osób przeszkolonych	2/25	0	2/2	0	ZST, KMP, PP-P, ZS NR 8	budżet samorządowy

1.4.6.	Szkolenie Członków ZI	liczba szkoleń/ liczba osób przeszkolonych	0	0	0	1/4	PP-P, AŚ, KMP, Prokuratura Rejonowa,	EFS, wydatki bieżące
1.4.7.	Pracownikom MOPS bezpośrednio zajmującym się rodzinami zapewniono dostęp do Supervizji w formie wyjazdowych spotkań grupowych	liczba szkoleń/ liczba uczestników	0	0	1/24	0	MOPS	2014 r. – 10.480 zł budżet państwa
1.4.8.	Ponadto szereg szkoleń opisano w celu 4 kierunek 1							
1.5.	Inicjowanie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej (dzieci, młodzieży i dorosłych) w zakresie przyczyn i skutków stosowania przemocy w rodzinie (edukacja, działalność informacyjna, promowanie metod wychowawczych itp.)							
1.5.1	Publikacje w prasie - opracowano publikację dotyczącą oferty pomocowej MOPS - wkładka do Dwutygodnika Suwalskiego”	liczba publikacji/ nakład	0	0	1/2000	0	MOPS	2014 r.- 2.000 zł budżet centralny
1.5.2.	Reklamy multimedialne -emisja spotów reklamowych w autobusach ZKM -emisja telebimów	liczba emisji	365	0	0	0	WZiPS, SS ”Wybór”	2012 r.- EFS
1.5.3.	Informacje w gablotach szkolnych (plakaty, broszury) stoiska informacyjne w czasie zebrań rodziców	liczba informacji	7	1	5	2	ZS Nr: 3, 7, 8, 10, ZST, Przedszkola: Nr: 3, 8, 4, MOPS, KMP	budżet samorządowy, wydatki bieżące
1.5.4.	Prelekcje i zajęcia otwarte dla rodziców dot. zagrożeń wynikających z nadużywania sieci Internet i komputera, w tym zjawisko cyberprzemocy i ochrona przed nim, panel dyskusyjny	liczba spotkań liczba odbiorców	1/1	13/1022	1/720	0	Przedszkole nr 6, I LO, ZST, ZS Nr 2	budżet samorządowy
1.5.5.	Zorganizowano konferencję poświęconą problematyce zjawiska przemocy w rodzinie (raport dot. Miasta Suwałki dostępny na stronie www.mops.suwalki.pl), w której uczestniczyli przedstawiciele Lokalnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, mieszkańcy i młodzież	liczba konferencji/liczba uczestników	0	0	1/78	0	MOPS	budżet centralny 2014 r.- 2.791,50 zł
1.5.6.	Spotkania edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej adresowane do dzieci i młodzieży szkolnej	liczba szkoleń/ liczba odbiorców	45/789	38/655	31/544	22/387	KMP	środki własne
1.5.7.	Udział w ogólnopolskich kampaniach: „Kampanii Białej Wstążki”, „Tydzień pomocy ofiarom przestępstw” „Dziecko w Sieci”	liczba kampanii					MOPS, KMP, ZS Nr: 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10,	wydatki bieżące

	„Stop Przemocy” marsz uliczny „Bezpieczna i przyjazna szkoła”		2	2	4	2	ZST, I LO, Przedszkola Nr: 1, 7, 8, SP Nr: 4, 6, 9, I ZKSS, POW, CAS „Pryzmat”, PPP,WSS, Fundacja Ego,	
1.5.8.	Organizacja kampanii „ Słowa ranią na całe życie”	liczba kampanii	1	0	0	0	KMP	wydatki bieżące
1.5.9.	Zajęcia warsztatowe z zakresu przeciwdziałania przemocy min.: „Jak sobie radzić z agresją” „Spójrz inaczej na agresję” „Warsztat umiejętności społecznych” „Złość, agresja, przemoc” „Kim jestem?” „Asertywność jest wyborem” „ Bezpiecznie w nowej szkole”	liczba warsztatów /liczba uczestników	19/787	22/524	25/701	0	SOSW Nr 1, ZS Nr 8, 10, 4, ZST, PPP, SP Nr 4, I LO	wydatki bieżące 2012 r.- 2014 r.
1.5.10.	Wykłady, spotkania i zajęcia edukacyjne na temat przemocy/ odpowiedzialności karnej oraz przeciwdziałania zachowaniom patologicznym, przemocy w grupie, eliminowanie zachowań agresywnych	liczba zajęć/ liczba uczestników	12/3367	20/490	22/580	0	ZS Nr 2, 3, 8, 9, 10, Gimnazjum Nr 6, ZST, I LO, KMP, Przedszkola: Nr 2, 6, 7, 8 , 10	wydatki bieżące 2012 r. - 2014 r.
1.5.11.	Prelekcje skierowane do dzieci, młodzieży, rodziców: „Postawy Rodzicielskie”, „Agresja wśród dzieci i młodzieży”	liczba prelekcji / liczba odbiorców	1/72	0	0	0	PP – P, ZS nr 8	budżet samorządowy,
1.5.12.	Konkurs „Normy, wartości, dobre maniery” / „Żyję zdrowo i bezpiecznie”/ „Stop przemocy”	liczba uczestników	1342	0	0	0	I LO, SP nr 6, Przedszkola: nr 5, nr 6, nr 7, nr 8, nr 10	środki własne
1.5.13.	Udostępnienie dzieciom hospitalizowanym kolorowanek dotyczących tolerancji	liczba kolorowanek	625	0	0	0	Szpital Wojewódzki	środki własne
1.5.14	Działania edukacyjne m.in. : „Zły dotyk”	liczba działań/ liczba		0	0		ZS: nr 1, nr 2, nr 3, nr 4,	budżet samorządowy,

	”Program Wychowawczy Przedszkola” „Kodeks postępowania przedszkolaka” „Jestem szczęśliwy gdy ...” „Baw się ze mną” „Zygzak idzie do przedszkola”	uczestników	31/1332				nr 6, nr 8, nr 10, Przedszkola nr 6, nr 8, SP nr 4, SOSz – W nr 1, ZST	
1.5.15.	Zajęcia psychoedukacyjne : „Spójrz inaczej na agresję” „ Bezpieczne ferie” „ Bezpieczeństwo podczas wakacji” „Bezpieczeństwo w Internecie” „Spotkanie z Temidą” „Lekcja z pracownikiem Nadleśnictwa” „ Dzień dziecka”	liczba działań/liczba uczestników	0	0	7/440	0	SP Nr 9	wydatki bieżące
1.5.16.	Wykłady profilaktyczne, prelekcje, wystawy prac plastycznych, działanie szkolnego koła „ Caritas”, wolontariat , teatryzki, Konkursy: „ Żyję zdrowo i bezpiecznie” „ Żyj zdrowo” „ Przemocy mówimy –NIE” Turnieje : „ Zdrowie na wesoło”	liczba działań/liczba uczestników	0	94/6547	152/8782	0	Przedszkola Nr: 3 ,7, 2, 5, N 6, 8, 10, Gimnazjum Nr: 5, 6 IV LO, SP Nr 6, ZS Nr: 1, 6,10,7 SP Nr: 4, 11,	wydatki bieżące
1.5.17.	Warsztaty psychoedukacyjne „Złość, agresja, przemoc”	liczba działań/liczba uczestników	0	10/311	12/115	0	ZST	budżet samorządowy 2013 r.-1.500 zł 2014 r.-1.500 zł wydatki bieżące
1.5.18.	Zajęcia profilaktyczne” Bezpieczeństwo w środowisku ucznia”		0	10/299	10/276	0		
1.5.19.	Projekt „ Pomagamy innym”		0	0	1/1064	0		
1.5.20.	Szkolny radiowęzeł Informacje przekazywane cyklicznie na temat bezpiecznych form spędzania wolnego czasu	liczba audycji	0	2	2	0		
1.5.21.	Spektakl „Przepaść”	liczba działań/liczba uczestników	0	2/375	0	0	ZS Nr 8 ZST	budżet samorządowy 2013 r.- 1.500 zł 2014 r.- 1.500 zł
1.5.22.	Spektakl profilaktyczny „ Skaza”		0	0	1/300	0		
1.5.23.	Program profilaktyczny ”Już się nie boję”		0	1/299	1/276	0		
1.5.24.	Zajęcia psychoedukacyjne „ Ja, ja –ty”		0	1/10	1/8	0		
1.5.25.	Program „ Stres pod kontrolą”		0	1/223	8/180	0		
1.5.26.	Dzień „ Bezpiecznej szkoły”		0	0	1/1030	0		
1.5.27.	Warsztaty „Spójrz inaczej”	liczba działań/liczba uczestników	0	1/298	0	0	ZS Nr 8	budżet samorządowy

1.5.28.	Program o charakterze profilaktyczno- edukacyjnym - kontrolowanie zachowań	liczba działań/liczba uczestników	0	0	1/7	0	PO-W	wydatki bieżące
1.5.29	Gazetka „Randka bez przemocy”		0	1/30	1/30	0		
1.5.30.	Akcja „Aktywna książka”		0	1/30	1/30	0		
1.5.31.	Przygotowanie do życia w małżeństwie i rodzinie w ramach lekcji wychowania do życia w rodzinie oraz lekcji religii	liczba szkoleń/ liczba osób	0	2/186	8/343	0	I LO, ZS Nr 1	wydatki bieżące
1.5.32.	Program „Bezpieczna i przyjazna szkoła”	liczba działań/ liczba uczestników	0	0	2/1514	0	SP Nr 9, ZST	wydatki bieżące
1.5.33.	Warsztaty „Randka bez przemocy,,	liczba działań/ liczba uczestników	0	2/95	1/30	0	I LO, ZS Nr 10	wydatki bieżące
1.5.34.	Program ARS (trening zastępowania agresji)	liczba działań/ liczba uczestników	0	0	3/90	0	ZS Nr 1	wydatki bieżące
1.6.	Zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej i socjalnej							
1.6.1.	Poradnictwo prawne dotyczyło pomocy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, cywilnego, postępowania w sprawach cywilnych, prawa karnego osobom uwięzonym w przemoc oraz znajdującym się w trudnych sytuacjach kryzysowych	liczba punktów/ liczba porad	4/811	1/221	2/444	1/410	MOPS, CIK, KMP, SPZR ”Nadzieja”, PO-W, PP-P, CAS „Przymat”, SS ”Wybór”	2012 r. – 2015 r.- EFS, budżet samorządowy, ngo, 2014 r. - 6720 zł, - budżet państwa
1.6.2.	Poradnictwo psychologiczne indywidualne porady i konsultacje psychologiczne ukierunkowane na analizę i rozwiązania zgłaszanych problemów	liczba punktów/ liczba porad	7/775	7/548	8/1053	1/215	MOPS, CIK, KMP, SPZR ”Nadzieja”, PO-W, PP-P, CAS „Przymat”, Szpital Wojewódzki, SS ”Wybór”	2012 r. - 2015 r.- EFS, budżet samorządowy, budżet państwa, środki własne ngo, dotacja ROPS Białystok, FDN 2014 r. - budżet państwa – 6.390,70 zł, budżet samorządowy
1.6.3.	Poradnictwo pedagogiczne wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, efektywności uczenia się, nabywania i rozwijania umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu umiejętności społecznych	liczba punktów/ liczba porad	16/1931	6/157	7/387	0	SP Nr: 4, 6,7,9,11, Gimnazjum Nr: 6, ZS Nr:1,2,3,4,6, 7, 8,9,10, ZST, Przedszkola Nr: 1,2,3,4,5,6,7,8	2012 r.- 2014 r. - EFS, budżet samorządowy, środki własne ngo, dotacja ROPS Białystok, FDN

								PO-W, I LO, SS „Wybór,” SPZR „Nadzieja”	
1.6.4.	Poradnictwo socjalne dostosowane do istoty problemu i jego nasilenia. Często jest to pierwszy kontakt osób znajdujących się w różnych sytuacjach kryzysowych lub osób drugich poszukujących możliwości uzyskania pomocy	liczba punktów/ liczba porad	3/337	2/148	2/235	1/39	MOPS, PO-W, Szpital Wojewódzki, SS ”Wybór”	budżet samorządowy	
1.6.5.	Poradnictwo medyczne - świadczone w ramach etatu pracy pielęgniarki szkolnej oraz konsultacje psychiatryczne	liczba punktów/ liczba porad	0	1/15	3/267	0	Fundacja Ego, SP Nr 6, ZS Nr 6	2012 r.-2014 r. EFS, budżet samorządowy, środki własne ngo, FDN	
1.6.6.	Poradnictwo z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie polegające na omówieniu realizacji procedury „Niebieskie Karty”	liczba punktów/ liczba porad	1/60	0	0	1/43	MOPS, PO-W	2012 r.-budżet samorządowy, EFS 2015 r.-budżet samorządowy	
1.6.7.	Poradnictwo rodzinne ukierunkowane na problematykę wychowawczą w rodzinach dotkniętych przemocą i korygowanie postępowania wychowawczego rodziców	liczba osób	10	0	0	0	SP Nr: 7,10, Przedszkole Nr 6,8	2012 r. - budżet samorządowy	
1.6.8.	Rozmowy wspierające koordynatora procedury „Niebieskie Karty” z osobami uwikłanymi w zjawisko przemocy	liczba osób	148	106	106	121	KMP	środki własne	
1.6.9.	Pomoc specjalistyczna udzielona przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną (psychologiczna, medyczna prawna i socjalna)	liczba osób	435	775	996	853	PP-P	budżet samorządowy	
Kierunek 2. Wzmacnianie funkcjonowania jednostki i rodziny w kryzysie									
2.1.	Motywowanie do podejmowania leczenia osób uzależnionych i terapii osób współuzależnionych								
2.1.1.	Posiedzenia podzespołu MKRPA oraz opinie specjalistyczne	liczba posiedzeń/ liczba opinii	70/89	39/46	35/60	50/68	MKRA	budżet samorządowy 2012 r. - 31.752 zł 2013 r. – 17.388 zł 2014 r. - 22.602 zł 2015 r. – 25.704 zł	
2.1.2.	Kierowanie do Poradni Odwykowej osób uzależnionych i współuzależnionych	liczba wniosków	9	0	0	0	Szpital Wojewódzki	środki własne	

2.1.3.	Motywowanie osób z problemem choroby alkoholowej do podjęcia leczenia odwykowego	liczba osób/ wniosków do Sądu o zobowiązanie do leczenie	139/116	60/65	112/63	150/69	MKRPA	budżet samorządowy 2012 r. - 23.136 zł 2013 r. - 9.660 zł 2014 r. - 12.820 zł 2015 r. - 14.310 zł
2.1.4.	Zajęcia terapeutyczne i grupy wsparcia dla osób współzależniowych	liczba osób objętych terapią grupową	24	21	31	64	SS „Wybór”	środki samorządowe: 2012 r. -3.050 zł 2013 r. -4.000 zł 2014 r.- 4.000 zł 2015 r. 10.000 zł środki własne: 2012 r. - 710 zł 2013 r. -1.190 zł 2014 r. -1.190 zł 2015 r.- 4.660 zł
2.2.	Działania interwencyjne i korekcyjne wobec sprawców przemocy							
2.2.1.	Interwencje policji w środowisku, czyli działania podejmowane przez policjantów w celu zapewnienia bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania porządku publicznego	liczba interwencji/liczba izolowanych sprawców	531/63	286/104	308/193	245/95	KMP, SR II Wydział Karny	wydatki bieżące
2.2.2.	Eksmisje, czyli wszelkie czynności faktyczne i prawne zmierzające do opróżnienia lokalu lub nieruchomości z osób oraz rzeczy i wydania uprawnionej osobie	liczba eksmisji	2	brak danych	brak danych	brak danych	SR II Wydział Karny	wydatki bieżące
2.2.3.	Wyroki skazujące z: - art. 207 kk za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny. - 209 kk za uporczywe uchylanie się od wykonania ciężącego z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez nielożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to narażanie jej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych (uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego)	liczba wyroków skazujących	34	64	55	brak danych	SR II Wydział Karny	wydatki bieżące
2.2.4.	Realizacja Programu korekcyjno - naprawczego dla osób stosujących przemoc w rodzinie	liczba osób uczestniczących w programach	21	21	47	36	SS ” Wybór „ Fundacja EGO, CIK	budżet samorządowy 2012 r. -14.000 zł 2013 r.- 12.000 zł 2014 r. -15.850 zł

								2015 r. - 9.000 zł środki własne ngo 2012 r. -19.760 zł 2013 r. – 1.480 zł 2014 r. -19.210 zł 2015 r. - 3.630 zł
2.2.5.	Grupy korekcyjno - edukacyjne dla osób stosujących przemoc	liczba grup/liczba uczestników/liczba wydanych zaświadczeń o ukończeniu	6/77/43	6/52/52	8/74/72	2/24/16	MOPS, CIK, I ZSSS, SS „Wybór”, AŚ, Fundacja EGO	MOPS budżet centralny 2012 r. -14.199,98 zł 2013 r. – 8.736,00 zł 2014 r. –14.000,00 zł 2015 r. - 19.227,37 zł ngo - dotacja ROPS Białostok, FDN,
2.2.6.	Programy „Szkoła dla ojców”, „Spokojny dom”	liczba grup/ liczba uczestników	9/84	0	0	0	AŚ	2012 r. FPP oraz PP 2013 r.- FPP 2014 r. FPP, dotacja ROPS Białostok, FDN, budżet samorządowy
2.2.7.	ART. – trening zastępowania agresji realizowany na terenie Aresztu Śledczego skierowany do sprawców przemocy		0	2/14	0	0	Fundacja EGO, AŚ	
2.2.8.	Rozmowy ostrzegawcze o odpowiedzialności karnej z osobami stosującymi przemoc	liczba osób	248	254	352	355	KMP	środki własne
2.3.	Wspieranie funkcjonowania placówek opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego – realizujących programy socjoterapeutyczne							
2.3.1.	Warsztaty z elementami dramy dla dzieci starszych z rodzin doświadczających przemocy mające na celu kompensowanie deficytów, korektę zaburzonych zachowań, odreagowanie emocjonalne, kształtowanie umiejętności prospołecznych oraz sprawniejsze radzenie sobie w życiu	liczba grup/ liczba uczestników	0	0	1/12	0	MOPS	budżet centralny 2014 r.-3.999,39 zł
2.3.2.	Zajęcia bajkoterapii dzieciom młodszym – przeznaczone dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i doświadczających przemocy w rodzinie oraz z różnego rodzaju problemami emocjonalnymi	liczba grup/ liczba uczestników	0	0	1/16	0	MOPS	budżet centralny 2014 r.- 2.400,00 zł
2.3.3	ART - warsztaty umiejętności prospołecznych oraz korekta zachowań agresywnych, kształtowanie umiejętności odmawiania grupie, samokontroli, wyrażania swych emocji, interioryzacji norm społecznych skierowane do dzieci i młodzieży	liczba grup/ liczba uczestników	0	0	1/12	0	Fundacja EGO	budżet samorządowy
2.3.4	Zajęcia psychoedukacyjne z elementami relaksacji – przeznaczone dla dzieci z rodzin objętych asystą rodziny oraz uwikłanych w problemy przemocy mające na celu nabycie	liczba grup/ liczba uczestników	0	0	0	1/11	MOPS	budżet samorządowy

	przez uczestników nowych umiejętności i sposobów zachowań umożliwiających konstruktywne funkcjonowanie społeczne poprzez zdobywanie pozytywnych doświadczeń oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości							
2.3.6	Dofinansowanie działań w formie pracy tzw. animatorów ulicznych ukierunkowanych na dzieci i młodzież z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	liczba uczestników/ liczba placówek	0	12/1	17/1	15/1	SASA „Nie Po Drodze”	<p>budżet samorządowy</p> <p>2013 r. – 12.000 zł</p> <p>2014 r. – 15.000 zł</p> <p>2015 r. – 10.000 zł</p> <p>środki własne</p> <p>2013 r. – 8.298 zł</p> <p>2014 r. – 5.122 zł</p> <p>2015 r. – 2.665 zł</p>
2.4.	Rozwój poradnictwa rodzinnego, terapii rodzinnej i indywidualnej							
2.4.1.	Terapia interwencyjna, której celem było osiągnięcie optymalnego poziomu funkcjonowania. Poprzedzona diagnozą w ramach poradnictwa	liczba osób/ liczba sesji	6/54	7/32	2/15	7/29	MOPS	<p>budżet samorządowy</p> <p>2014 r. budżet centralny (w ramach poradnictwa psychologicznego)</p>
2.4.2.	Doradztwo i terapia rodzinna mająca na celu kształtowanie poprawnych zachowań, wzajemnych relacji między członkami rodziny i wzorców życia rodzinnego w oparciu o program terapeutyczny	liczba rodzin/ liczba osób objętych terapią	42/60	1/3	47/140	0	MOPS, SS” Wybór” Fundacja EGO, Przedszkole Nr 6	<p>2012 r. – EFS</p> <p>2013 r. – budżet samorządowy budżet centralny</p> <p>2014 r. - 7.860 zł,</p> <p>budżet samorządowy, dotacja ROPS Białystok, FDN</p>
		liczba osób/liczba porad	32/96	11/33	22/66	3/9	PP-P	wydatki bieżące
2.4.3.	Trening umiejętności wychowawczych ”Szkola dla rodziców” - zajęcia skierowane do rodziców z problemami opiekuńczo wychowawczymi prowadzone w celu korygowania postaw i oddziaływań wychowawczych w stosunku do dzieci	liczba działań/ liczba uczestników	0	0	2/22	0	MOPS, CIK	<p>budżet centralny</p> <p>2014 r.- 2.400 zł, budżet samorządowy</p>
2.4.4.	Wsparcie programów „Reintegracji rodziny”	liczba rodzin	0	0	14	7	Fundacja EGO	<p>budżet samorządowy</p> <p>2014 r. – 2.000 zł</p> <p>2015 r. – 6.000 zł</p> <p>środki własne ngo</p> <p>2014 r.- 2.000 zł</p> <p>2015 r.- 2.000 zł</p>

2.5.	Inicjowanie grup samopomocowych i grup wsparcia dla osób uwikłanych w sytuacje kryzysowe							
2.5.1	Grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy	liczba grup /liczba uczestników	3/85	2/29	2/35	2/49	MOPS, SS "Wybór"	2012 r.- budżet samorządowy, EFS 2013 r.- budżet samorządowy, 2014 r. - budżet samorządowy, budżet centralny - 6.390,70 zł, 2015 r. - budżet samorządowy
2.5.2	Zajęcia psychoedukacyjne dla pokrzywdzonych przemocą w rodzinie - zorganizowano w ramach współpracy z Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie.	liczba grup liczba uczestników	0	0	0	1/12	MOPS, CRPS w Warszawie	2015 r.- budżet państwa
Kierunek 3. Edukacja i profilaktyka uzależnień								
3.1.	Kontrola punktów sprzedaży alkoholu							
3.1.1	Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach podających/sprzedających	liczba punktów sprzedaży/ilość kontroli	66/26	61/22	73/28	57/23	MKRPA	budżet samorządowy
3.2.	Kampanie informacyjne i realizacja programów profilaktycznych związanych z uzależnieniami skierowanych do różnych grup społecznych							
3.2.1	Programy antynikotynowe: „Znajdź właściwe rozwiązanie „ „Czyste powietrze wokół nas” Kampanie: „Bezpieczna szkoła - bezpieczny uczeń „ Programy: „Bez znieczulenia”, „Trzymaj formę”, „Przerwany lot”, „Nie dla alkoholu i używek”, „ Smaki życia, czyli debata o dopalaczach”, Pozalekcyjne zajęcia sportowe: „ Aktywny Suwałczanin”, Rządowy program na lata 2014-2016 r. „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, Rządowy program wspomagania w latach 2015-2018 r. organów prowadzących szkoły zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach	liczba uczestników	180	165	190	171	Placówki oświatowe	budżet samorządowy

3.2.2	Włączono się w kampanię dotycząca Programu STOP18! Mającej na celu ograniczanie dostępu niepełnoletnich do wyrobów tytoniowych	udział w kampanii	0	1	0	0	WSS	budżet samorządowy
3.2.3	Włączono się w kampanię profilaktyczno – edukacyjną podczas III Pikniku Rodzinnego	udział w kampanii	0	0	1	0	WSS	budżet samorządowy 2014 r.- 12.690 zł
3.3.	Opracowywanie i kolportaż materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy							
3.3.1	Plakaty informacyjne o zakresie udzielanej pomocy	liczba plakatów	500	0	0	0	MOPS, IW, SS "Wybór"	2012 r. -EFS, budżet samorządowy
3.3.2	Broszury, ulotki, gazetki z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	liczba opracowań/ nakład	3/45494	3/40700	4/40700	0	IW, ZST, SS "Wybór", Przedszkole Nr 8, ZS Nr 1, KMP, Fundacja EGO, I LO	2012 r. - budżet samorządowy, środki własne 2013 r. - wydatki bieżące jednostek, budżet samorządowy – 4.747,32 zł, 2014 r. - wydatki bieżące jednostek, budżet samorządowy – 4.524,70 zł, dotacja ROPS Białystok, FDN
3.3.3	Opracowano Informator „Przemoc w rodzinie jest przestępstwem któremu należy przeciwdziałać” zawierający aktualne dane placówek zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy na terenie miasta	liczba informatorów/ nakład	0	0	1/2000	0	MOPS	budżet centralny 2014 r. - 2.000 zł
3.3.4	Ośrodek aktywnie włączył się w V Kampanię „Białej wstążki” poprzez promocję i działania informacyjne oraz druk i kolportaż ulotek i plakatów	liczba opracowań/ nakład	0	0	2/11300	0	MOPS	budżet samorządowy 2014 r. 1. 500 zł
3.3.5	Opracowano i rozpowszechniono za pośrednictwem pracowników socjalnych wśród lokalnych podmiotów plakaty zawierające informacje na temat oferty pomocowej MOPS skierowanej do osób uwikłanych w przemoc	liczba plakatów	0	0	30	0	MOPS	budżet centralny 2014 r. - 900 zł
3.3.6	Opracowanie i dystrybucja plakatów informujących o formach pomocy dostępnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Suwałkach	liczba plakatów	0	0	0	200	MOPS	budżet samorządowy 2015 r. - 410 zł,
3.3.7	Opracowanie i dystrybucja informatorów zawierających dane teleadresowe i ofertę pomocy instytucji i organizacji realizujących pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy	liczba informatorów	0	0	0	500	MOPS	budżet samorządowy 2015 r. - 246 zł

	i alkoholizmowi							
3.3.8	Opracowanie i kolportaż „żółtej kartki” skierowanej do sprawców przemocy - informator	liczba informatorów	0	0	0	500	MOPS	budżet samorządowy 246 zł
3.3.9	W ramach „Kampanii Biała Wstążka” rozpowszechnienie zakładek do książek skierowanych do dzieci i młodzieży	ilość zakładek	0	0	0	2600	MOPS	budżet samorządowy 500 zł
3.3.10	Opracowanie ulotki w aspekcie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz wykazu placówek pomocowych	ilość wydrukowanych materiałów	200	300	150	200	KMP	środki własne
3.3.11	Opracowano i rozpowszechniono ulotkę informacyjną dotyczącą - miejsc udzielania pomocy osobom dotkniętym chorobą alkoholową, uwikłanych w przemoc; - o miejscach, terminach i realizatorach porad specjalistycznych	ilość pakietów	1	1	2	2	MKRPA	środki własne
3.4	Prowadzenie telefonu zaufania							
3.4.1	Telefon zaufania udostępniony pod nr 800-137-200. Poradnictwo świadczy psycholog. Odbiorcami usługi były głównie żony, partnerki i matki osób uzależnionych szukając pomocy i wsparcia	liczba porad, informacji	945	829	469	0	SS „Wybór” IW	budżet samorządowy EFS 2012 r. - 38.221,56 zł, budżet samorządowy 2013 r. - 40.700 zł 2014 r. - 36.997 zł

Cel 4. Rozwój kadr i infrastruktury socjalnej.

L.p.	Krótki opis działań	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników w latach				Realizatorzy	Źródła finansowania
			2012	2013	2014	2015		
Kierunek 1: Doskonalenie kadr pomocy społecznej								
1.1.	Szkolenie i doskonalenie zawodowe służb pomocy społecznej							
1.1.1	Pracownikom Ośrodka umożliwiano udział w szkoleniach. Udział w licznych szkoleniach, konferencjach, seminariach był adekwatnie dostosowywany do zajmowanych stanowisk pracy. Problematyka szkoleniowa dotyczyła, m.in.: -przeciwdziałania przemocy w rodzinie, -interwencji kryzysowej,	liczba szkoleń/osoboszkoleń	47/88	52/141	35/176	45/140	MOPS	EFS,CAL,MSW budżet samorządowy 2012 r. - 3.696 zł 2013 r. - 3.894 zł 2014 r. - 6.839 zł 2015 r. -10.258 zł

	<ul style="list-style-type: none"> -interwencji z elementami samoobrony, -prewencji i profilaktyki zachowań samobójczych, -pracownicy wobec agresywnych zachowań, -handel ludźmi, -przemoc seksualna i inne formy krzywdzenia dzieci, -procedura odebrania dziecka, - praca z trudnym klientem, - mediacje rodzinne, -zawieranie kontraktu socjalnego, -praca z osobą zaburzoną psychicznie, -asystent rodziny, - plan pomocy dziecku, - stres i wypalenie zawodowe, - trening interpersonalny, -świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny, -szkolenia z nowelizacji ustaw pomocy społecznej, rachunkowość budżetowa i ubezpieczenia społeczne, elektroniczne zarządzanie dokumentacją, ochrona danych osobowych, zamówienia publiczne, -szkolenia z zakresu pozyskiwania funduszy 							
1.1.2	W ramach doskonalenia zawodowego pracownicy podnosili kwalifikacje w systemie zaocznym(studia, studia podyplomowe)	liczba osób, które podniosły kwalifikacje zawodowe	2	4	4	3	MOPS	budżet samorządowy 2014 r.- 6.475 zł 2015 r.- 3.700 zł
1.1.3	Pracownicy w związku ze zmianami prawnymi, organizacyjnymi placówki, jej zadaniami określonymi w Statucie i Regulaminie placówki cyklicznie podnosili swoje kwalifikacje zawodowe w celu prawidłowej realizacji zadań. Uczestniczyli m.in. w szkoleniach ZUS, BHP, Kadry Ochrona danych osobowych, Terapia dzieci i młodzieży, Metodyka pracy z dzieckiem krzywdzonym i molestowanym seksualnie, Przemoc seksualna i inne formy krzywdzenia dzieci, Przeciwdziałanie zamachom samobójczym podopiecznych OPS i wsparcie, Kurs specjalistyczny z zakresu mediacji rodzinnych, Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach, Współpraca z rodziną z perspektywy Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach, Archiwizacja i obsługa kancelaryjna	liczba szkoleń	3	3	6	8	PO-W	budżet samorządowy, KFS 2012 r. - 2.205 zł 2013 r. - 760 zł 2014 r. – 6.160 zł 2015 r. -13.810 zł

1.1.4	W ramach doskonalenia zawodowego pracownicy podnosili kwalifikacje w systemie zaocznym (studia)	liczba osób, które podniosły kwalifikacje zawodowe	0	0	1	2	PO-W	brak danych
1.1.5	Szkolenia pracowników były związane z doskonaleniem umiejętności pielęgnacyjno – opiekuńczych, komunikacji interpersonalnej oraz w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	liczba szkoleń	16	12	15	12	DPS „Kalina”	budżet samorządowy 17.988 zł
1.1.6	W ramach doskonalenia zawodowego osoby podnosiły kwalifikacje w systemie zaocznym (studia, studia podyplomowe), dwie osoby kontynuują edukację	liczba osób, które podniosły kwalifikacje zawodowe	0	0	1	3	DPS „Kalina”	budżet samorządowy 7.790 zł EFS-3.840zł
1.1.7	Szkolenia wewnętrzne Zespołu Wspierająco – Aktywizującego: praca z rodziną dorosłej osoby niepełnosprawnej intelektualnie – rodzic ekspertem w wychowaniu i opiece, rozwiązywanie sytuacji konfliktowych i radzenia z zachowaniem agresywnym, metody i techniki w terapii mowy i myślenia. Szkolenie w zakresie: Uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz uzależnienia behawioralne, Budowania prawidłowych relacji w grupie, Prowadzenia treningów umiejętności społecznych w ośrodkach wsparcia, Pierwsza pomoc przedlekarska, Trudne rozmowy i jak sobie z nimi radzić: komunikacja zrównoważona, Seksualność osób niepełnosprawnych w ramach projektu systemowego „Bądź Aktywny. Bądź Najlepszy”	liczba szkoleń	0	0	0	9	Stowarzyszenie „Aktywni Tak Samo”	brak danych
1.1.8.	W ramach doskonalenia zawodowego pracownicy uczestniczyli w kursach specjalistycznych.	liczba osób, które podniosły kwalifikacje zawodowe	0	0	2	0	Stowarzyszenie „Aktywni Tak Samo”	brak danych
Kierunek 2. Doskonalenie istniejącej bazy lokalowej w celu podniesienia jakości obsługi klienta pomocy społecznej.								
2.1.	Modernizacja i remonty bazy							
2.1.1.	Przeprowadzono modernizację kotłowni z olejowej na gazową w celu zmniejszenia kosztów utrzymania związanych z opłatą za ogrzewanie budynku	liczba inwestycji	0	0	1	0	PO-W	budżet samorządowy 2014 r. - 62.730 zł

2.1.2.	Modernizacja ogrodzenia	liczba remontów	1	0	0	0	DPS „Kalina”	budżet samorządowy 23.883 zł
2.1.3.	Bieżący remont Środowiskowego Domu Samopomocy i naprawa dachu w budynku MOPS i ŚDS	liczba remontów	1	1	1	0	MOPS	budżet centralny 2012 r. – 15.520 zł budżet samorządowy 2013 r. – 4.538,70 zł 2014 r. – 3.659 zł
2.1.4.	Wymiana nawierzchni podłogowej w Środowiskowym Domu Samopomocy oraz malowanie ścian	liczba remontów	0	0	1	0	MOPS	budżet centralny 2014 r. - 22.450 zł
2.1.5.	Naprawa instalacji wodnej oraz remont pomieszczeń Działu Pomocy Kryzysowej z dostosowaniem do występujących potrzeb	liczba remontów	0	0	1	1	MOPS	budżet samorządowy 2014 r. – 3.454 zł 2015 r. – 11.635 zł
2.1.6.	Modernizacja kotłowni olejowej na kotłownię olejowo-gazową	liczba inwestycji	0	0	1	0	MOPS	budżet samorządowy 2014 r. – 61.267 zł
2.2.	Poprawa warunków technicznych placówek							
2.2.1.	Przeprowadzono modernizację łazienek (wymiana kabin prysznicowych wraz z brodzikiem i wymiana uszkodzonej glazury, ocieplenie pokoi mieszkalnych (uszczelnianie izolacja okien wełną mineralną) monitoring wizyjny wewnątrz placówki, wiata na rowery (brak pomieszczeń gospodarczych)	liczba remontów	1	1	1	1	PO-W	budżet samorządowy 2012 r. - 6.258 zł 2013 r. – 12.100 zł 2014 r. – 14.037 zł 2015 r. - 3.506 zł
2.2.2.	Montaż klimatyzatorów w pomieszczeniach biurowych MOPS	liczba urządzeń	0	0	6	0	MOPS	budżet samorządowy 2014 r. – 20.400 zł
2.2.3.	Doposażenie MOPS w sprzęt komputerowy, kserokopiarki, drukarki serwer w związku z przejmowaniem dodatkowych zadań	liczba komputerów/ kserokopiarek/drukarek/serwer	4/1/0/0	4/0/3/0	18/1/4/0	13/2/6/1	MOPS	Budżet samorządowy 2012 r. – 15.571 zł 2013 r. – 20.819 zł 2014 r. – 6.095 zł 2015 r. – 37.429 zł budżet centralny 2014 r. – 23.190 zł 2015 r. – 15.881 zł
2.2.4.	Doposażenie pracowni życia codziennego w Środowiskowym Domu Samopomocy w sprzęt AGD	liczba urządzeń	0	0	2	2	MOPS	budżet centralny 2014 r. – 2.800 zł 2015 r. – 6.000 zł

Kierunek 3. Rozwój infrastruktury socjalnej dostosowanej do potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i będących w kryzysie.

3.1.	Wspieranie tworzenia i funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego, ośrodków wsparcia będących odpowiedzialnością na rozpoznane potrzeby mieszkańców							
3.1.1.	Utworzenie i funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Wojska Polskiego 9	liczba placówek,	0	0	1	1	Stowarzyszenie „Aktywni Tak Samo”-	opis – cel 5 kierunek 4
3.1.2.	W 2015 r. funkcjonował Dom Dziennego Pobytu Seniora przy Parafii p.w. bl. Anieli Salawy w Suwałkach	liczba placówek,	0	0	0	1	Fundacja „Dzielić Się Darem”	opis - cel 5 kierunek 4
3.1.3.	Utworzenie Centrum Integracji Społecznej w Suwałkach	liczba placówek,	0	0	0	1	Stowarzyszenie dla Rozwoju w Suwałkach, Stowarzyszenie Kulturalne Kostroma, jako partner MOPS, PUP	opis - cel 1 kierunek 2
3.1.4.	W X 2015 r. z inicjatywy Suwalskiej Rady Seniorów utworzono Centrum Inicjatyw Senioralnych w Suwałkach przy ul. Ciesielskiej 15. Założeniem jest działalność na rzecz budowania pozytywnego wizerunku osób starszych, poprawa infrastruktury, usług socjalnych, zdrowia i profilaktyki, aktywności i zainteresowań. Seniorzy dążą do większego uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców powyżej 60 roku życia. Opracowano „Koperty życia” Rada zajęła się promocją i dystrybucją „Suwalskiego Poradnika Bezpiecznego i Pogodnego Seniora”. Inną inicjatywą jest wolontariat międzypokoleniowy, czyli współpraca ze studentami kierunków: pedagogika osób starszych i pielęgniarstwo w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Suwałkach. Seniorzy mają pomagać w organizacji dwóch konferencji poświęconych sytuacji starszych mieszkańców naszego miasta	liczba placówek,	0	0	0	1	Suwalska Rada Seniorów	budżet samorządowy 2015 r.- 2.298 zł
3.1.5.	Utworzenie ośrodka wspierającego organizacje pozarządowe Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych „Centrum Trójki”. Podstawową	liczba placówek,	0	1	1	1	Fundacja „Prometeusz”, Stowarzyszenie	budżet samorządowy 2013 r.- 100.000 zł 2014 r. – 89.000 zł

	jego misją jest szeroko rozumiane wsparcie, zwłaszcza tych organizacji, które nie mają swojej siedziby, miejsca na spotkania, adresu do korespondencji, nie posiadają sprzętu biurowego, komputera oraz dostępu do Internetu, a także potrzebują doradztwa, szkoleń, informacji o zmianach prawnych dotyczących sektora pozarządowego, informacji gdzie szukać funduszy na swoją działalność. Samorząd, poprzez zlecenie realizacji i finansowanie tego zadania, chce pomóc organizacjom w rozwiązywaniu tych codziennych trudności						Kulturalne Kostroma	2015 r. - 94.000 zł
3.1.6.	Wspieranie i dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w których realizowany by program socjoterapeutyczny, psychoedukacyjny lub psychoprofilaktyczny lub działania animacyjne	liczba placówek/ liczba uczestników					SOPD „Przystań”, Zgromadzenie Sióstr św. Teresy od Dzieciątka Jezus, Fundacja Wspierania Inicjatyw Społecznych, WIDOK, Spółdzielnia Socjalna „Perspektywa”, Parafia św. Aleksandra, Stowarzyszenie ORATORIUM św. Jana Bosko	budżet samorządowy 2012 r.- 296.639 zł 2013 r.- 302.400 zł 2014 r.-310.000 zł 2015 r.- 282.500 zł Środki własne ngo 2012 r. – 227.995 zł 2013 r. – 135.436 zł 2014 r. – 126.264 zł 2015 r. – 85.124 zł
			7/300	6/300	6/220	6/200		

Cel 5. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz integracja ze społeczeństwem osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i w podeszłym wieku.

L.p.	Krótki opis działań	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników w latach				Realizatorzy	Źródła finansowania
			2012	2013	2014	2015		
Kierunek 1: Usuwanie barier psychospołecznych w procesie integracji osób niepełnosprawnych i ich rodzin ze środowiskiem.								
1.1.	Edukacja społeczności lokalnej zwłaszcza dzieci i młodzieży w zakresie problemów osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku							
1.1.1.	Realizacja tematów dotyczących problemów osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku w ramach programów nauczania, prowadzenie działalności informacyjnej upowszechniającej wiedzę na temat problemów dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin	liczba osób objętych działaniami	7954	8887	8391	7817	jednostki oświatowe, PSSE	budżet samorządowy, środki własne
1.1.2	Udział uczniów w zajęciach edukacyjnych kształtujących postawy tolerancji wobec osób niepełnosprawnych	liczba osób objętych działaniami	5265	6187	7618	8280	jednostki oświatowe	budżet samorządowy
1.1.3.	W latach 2012 – 2013 obchody Światowego Dnia Walki z Cukrzycą zorganizowane zostały w Galerii Plaza, połączone z bezpłatnym badaniem poziomu cukru we krwi, ciśnienia tętniczego i poradami diabetologa. W 2014 r. zorganizowano spotkanie okolicznościowe członków Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków z udziałem lekarza diabetologa, przedstawiciela firmy farmaceutycznej. Przeprowadzone zostały badania krwi, testy paskowe na neuropatię, lekarz przeprowadził wykład na temat cukrzycy i jej powikłań. W 2015 r. zorganizowano konferencję pod hasłem „Cukrzyca. Chrońmy naszą przyszłość” z udziałem prof. dr hab. n. med. Małgorzaty Szelachowskiej oraz lekarza diabetologa	liczba osób objętych działaniami	500	200	58	71	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Miejskie w Suwałkach, Prywatna Praktyka Lekarska Poradnia Diabetologiczna	sponsorzy 2012 r. – 2013 r. budżet samorządowy 2014 r.- 214,89 zł 2015 r.–2.000,00 zł środki własne ngo - 140 zł
1.1.4.	Obchody Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną i Europejskiego Dnia Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych, przemarsz ulicami Suwałk, panel dyskusyjny na temat problemów z jakimi borykają się osoby niepełnosprawne,	liczba uczestników	150	300	100	390	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym	bezkosztowo

	konkurs plastyczny wśród uczestników, konferencja w 2013 r. występy artystyczne uczestników							Kolo w Suwałkach z udziałem m.in. warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy	
1.1.5.	Obchody Suwalskiego Dnia Profilaktyki Nowotworowej połączone z marszem ulicami Suwałk	liczba uczestników	około 100	0	0	0	0	Wyższa Szkoła Suwalsko – Mazurska im. Papieża Jana Pawła II w Suwałkach, Fundacja „Życ. Nie umierać”	sponsorzy
1.1.6.	Grupy wsparcia dla rodzin z osobami z zaburzeniami psychicznymi prowadzone przez psychologa	liczba osób objętych działaniami	8	7	10	11		Suwalskie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Chorych Psychiczenie „Nadzieja”	budżet samorządowy, 2012 r. - 120 zł 2013 r. - 480 zł 2014 r. - 520 zł 2015 r. - 480 zł środki własne ngo 2012 r. - 120 zł 2014 r. - 900 zł 2015 r. - 1.350 zł
1.1.7.	Organizacja akcji charytatywnych	liczba osób biorących udział w działaniach	7 930	9 344	8 878	10 418		jednostki oświatowe	budżet samorządowy
1.1.8	Bieżąca współpraca terapeutów, pedagoga i psychologa z rodzinami uczestników środowiskowego domu samopomocy polegająca na wsparciu i pomocy w zakresie radzenia z osobami niepełnosprawnymi	liczba osób objętych działaniami	44	45	48	48		MOPS	wydatki bieżące budżet centralny
1.2.	Kształtowanie warunków równoprawnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce								
1.2.1.	Realizacja projektu pn. „Animacje Teatralne” – edycje IX, X, XI i XII umożliwiającego seniorom i osobom niepełnosprawnym zaakceptować własną chorobę, przywrócić zdolności do aktywnego życia, wzmocnić poczucie własnego „Ja”	liczba uczestników	120	120	150	130		DPS „Kalina”, Stowarzyszenie Przyjaciół DPS „Kalina”	budżet samorządowy 2012 r. – 2.000,00 zł 2013 r. – 2.000,00 zł 2014 r. – 2.000,00 zł 2015 r. - 677,87 zł środki ngo 2012 r. – 1.205,00 zł 2013 r. – 1.060,00 zł

								2014 r. – 2.380,00 zł 2015 r. – 3.522,13 zł
1.2.2.	Organizowano V, VI, VII i VIII Regionalny Integracyjny Bal Andrzejkowy „Czary Mary – zmieniamy świat na weselszy” z udziałem osób niepełnosprawnych, uczestników środowiskowych domów samopomocy i warsztatów terapii zajęciowej z Województwa Podlaskiego i Warmińsko Mazurskiego. Poloneza z osobami niepełnosprawnymi inauguruje bal prowadzili corocznie pary taneczne z Zespołu Pieśni i Tańca „Suwalszczyzna”	liczba uczestników	200	400	497	480	SIS „Alternatywa”, MOPS, SOK	2012 r. 3.000 zł - PFRON, 2.019,82 zł – środki ngo 2013 r. 2.673,66 zł - PFRON, 5.000 zł - PGE, pomoc w naturze - sponsorzy 2014 r.: 2.003 zł - PFRON, 2.000 zł - PGE, 1.000 zł - Oil Transfer Development 2015 r.: 3.600 zł – PFRON, 2.400 zł – środki ngo, 600 zł – PWiK, pomoc w naturze - Sponsorzy
1.2.3	Realizacja projektu „Integracyjny Bieg Uliczny” – edycja X, XI, XII i XIII mającego na celu integrację osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym, a także integrację wielopokoleniową. Udział w projekcie wzięła młodzież z suwalskich szkół oraz osoby niepełnosprawne z makroregionu północno-wschodniego Polski i Litwy	liczba zorganizowanych imprez/ liczba uczestników	1/300	1/300	1/270	1/350	DPS „Kalina”, Stowarzyszenie Przyjaciół DPS „Kalina”	budżet samorządowy, 2012 r. – 2.000 zł 2013 r. – 1.450 zł 2014 r. - 2.400 zł 2015 r. - 2.400 zł środki ngo 2012 r. – 1.137,60 zł 2013 r. – 2.288,66 zł 2014 r. - 926,06 zł 2015 r. – 1.307,62 zł
1.2.4.	Organizacja i udział uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w różnego rodzaju przedsięwzięciach o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym i turystycznym na terenie m. Suwałki jak i wyjazdowych do innych miast	liczba uczestników	44	45	48	45	MOPS	wydatki bieżące - budżet centralny
1.2.5.	Organizacja i udział uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy, prowadzonego przez Stowarzyszenie „Aktywni Tak Samo” w Suwałkach, w przedsięwzięciach o charakterze rekreacyjnym, sportowym, kulturalnym i turystycznym (zajęcia na hali sportowej w OSiR, zajęcia rekreacyjne na basenie, turnus rehabilitacyjny, XVI Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej, konkurs poetycki, pikniki rodzinne, turnieje rodzinne)	liczba uczestników	0	20	25	28	Stowarzyszenie „Aktywni Tak Samo”	budżet centralny, sponsorzy

1.2.6.	Organizacja „I Suwalskiego Przeglądu Talentów Osób z Niepełnosprawnością – Hyde Park” pod patronatem Prezydenta Miasta Suwałk i Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. E. Szczepanika w Suwałkach	liczba uczestników	0	0	0	300	Stowarzyszenie „Aktywni Tak Samo” w Suwałkach	budżet centralny sponsorzy
1.2.7.	Organizacja i udział uczestników w przedsięwzięciach o charakterze rekreacyjnym i kulturalnym (piknik rodzinny, Andrzejki)	liczba uczestników	8	11	14	12	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Suwałkach	środki PFRON
1.2.8.	Dofinansowanie organizacji imprez integracyjnych dla osób niepełnosprawnych o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym i turystycznym	liczba dofinansowanych wniosków/ liczba uczestników	23/1637	12/1259	13/1511	14/844	MOPS, ngo	PFRON 2012 r. - 109.285 zł 2013 r. - 30.000 zł 2014 r. - 49.999 zł 2015 r. - 35.902 zł środki własne ngo
1.2.9.	Osobom niepełnosprawnym ułatwiano funkcjonowanie w codziennym życiu poprzez dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych wraz z opiekunami	liczba uczestników	275	126	164	152	MOPS	PFRON 2012 r. - 238.491 zł 2013 r. - 109.980 zł 2014 r. - 148.000 zł 2015 r. - 149.525 zł środki własne uczestników
1.2.10.	W ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” dofinansowano osobom niepełnosprawnym: 2012 r.: <ul style="list-style-type: none"> • specjalistyczne oprogramowanie komputerowe i oprzyrządowanie (4 osoby), • urządzenia brajlowskie (2 osoby), • wózki inwalidzkie o napędzie elektrycznym (8 osób), • akumulatory do posiadanych wózków elektrycznych (2 osoby), 2013 r.: <ul style="list-style-type: none"> • prawo jazdy kat. B (1 osoba), • sprzęt elektroniczny, jego elementy oraz oprogramowanie (6 osób), 	liczba umów/liczba osób	16/ 16	36/27	36/28	18/12	MOPS	PFRON, 2012 r. - 98.114 zł 2013 r. -141.299 zł 2014 r. -155.753 zł 2015 r. - 50.350 zł udział własny świadczeniobiorców 2012 r. - 10.926 zł 2013 r. - 28.988 zł 2014 r.- 18.156 zł 2015 r. - 4.703 zł

	<ul style="list-style-type: none"> • wózki inwalidzkie o napędzie elektrycznym (3 osoby), • akumulatory do posiadanego wózka inwalidzkiego (1 osoba), • protezy kończyny, w których zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (2 osoby), • uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym - 23 umowy (14 osób), <p>2014 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oprzyrządowanie do posiadanego samochodu (1 osoba), • sprzęt elektroniczny, jego elementy oraz oprogramowanie (6 osób), • szkolenie w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (2 osoby), • wózki inwalidzkie o napędzie elektrycznym (2 osoby), • utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (3 osoby), • protezy kończyny, w których zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (2 osoby), • uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym - 20 umów (12 osób) <p>2015 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawo jazdy kat. B (1 osoba), • utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka o napędzie elektrycznym (2 osoby), • proteza kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (1 osoba), • uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym (9 osób) 							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.2.11.	Rehabilitacja społeczna i zawodowa poprzez uczestnictwo niepełnosprawnych mieszkańców Suwałk w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Suwałkach i Filipowie: 1. umożliwienie osobom niepełnosprawnym udziału w życiu kulturalnym, organizowanie imprez o charakterze artystycznym (Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych woj. Podlaskiego) 2. organizacja spotkań integracyjnych z nastawieniem na ich aktywność sportową (spartakiady dla osób niepełnosprawnych). 3. uczestnictwo osób w wyjazdach oraz wycieczkach uspołeczniająco-rehabilitacyjnych	liczba uczestników w WTZ Suwałki/ WTZ Filipów	35/14	35/14	35/14	35/14	TPD, FRP	PFRON 2012 r. – 517.860 zł 2013 r. – 517.860 zł 2014 r. – 517.860 zł 2015 r. – 517.860 zł budżet samorządowy 2012 r. – 80.556 zł 2013 r. – 80.556 zł 2014 r. – 80.556 zł 2015 r. – 80.556 zł
1.2.12	Udział osób niepełnosprawnych w zajęciach i wydarzeniach kulturalnych. SOK przez cały rok prowadził edukację i animację kulturalną, włączając w to aktywnie osoby niepełnosprawne, w tym dzieci, młodzież i dorosłych we wszystkich dziedzinach sztuki. Prowadzone zajęcia i warsztaty plastyczne, muzyczne, wokalne przystosowano do warunków percepcyjnych i ruchowych danego uczestnika, a instruktorzy w sposób czytelny i zrozumiały przekazywali treści kulturalne. W Placówce Szkolno-Wychowawczej na podstawie porozumienia prowadzono przez instruktora SOK w każdy czwartek (w 2014 r.) indywidualne zajęcia plastyczne. W ramach działań animacyjnych zwiedzano wystawy, uczestniczono w koncertach i spektaklach. Organizowano spektakle i warsztaty dla grup we współpracy z placówkami pełniącymi opiekę nad osobami niepełnosprawnymi	liczba osób objętych działaniami	0	0	300	101	SOK Suwałki	wydatki bieżące
1.3.	Prowadzenie i rozwój przedszkoli i szkół z oddziałami integracyjnymi							
1.3.1	Przedszkola z oddziałami integracyjnymi	liczba dzieci niepełnosprawnych w klasach i grupach integracyjnych	29	29	30	35	Przedszkole nr 8	budżet samorządowy
1.3.2	Szkoły z oddziałami integracyjnymi	liczba dzieci niepełnosprawnych w klasach i grupach integracyjnych	90	111	118	114	ZS nr 3, ZS nr 10	budżet samorządowy

1.4.	Rozwój poradnictwa i terapii dzieci niepełnosprawnych oraz ich rodzin							
1.4.1	Poradnictwo i terapia dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin	liczba porad	739	774	795	636	PP-P	budżet samorządowy
		liczba dzieci poddanych terapii	267	307	290	361		
1.4.2.	Realizacja świadczeń diagnostycznych i terapeutycznych w ramach poradni zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży	liczba pacjentów/liczba porad	538/1667	556/1635	568/1592	567/1361	SP SPZOZ	NFZ
Kierunek 2. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w zakresie edukacji								
2.1.	Rozwój szkolnictwa specjalnego							
2.2.1	Prowadzenie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego	liczba uczniów	267	279	301	267	SOSW	budżet samorządowy
Kierunek 3. Prowadzenie działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych i komunikacyjnych.								
3.1.	Usuwanie barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej oraz miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych							
3.1.1	Budowa dźwigu osobowego w budynku Przychodni NZOZ „Prymus” sp. z o.o. przy ul. Waryńskiego 27	liczba przystosowanych obiektów	0	0	1	0	ZBM TBS Sp. z o.o., UM	budżet samorządowy 2014 r. - 72 488,23 zł
3.1.2.	Budowa dźwigu osobowego w budynku Przychodni Medycznej przy ul. Putry 9	liczba przystosowanych obiektów	0	0	0	1	ZBM TBS Sp. z o.o., UM	budżet samorządowy 2015 r. - 151 785,67 zł
3.1.3.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych (przystosowanie łazienek, poszerzenie drzwi, uchwyty, podłogi antypoślizgowe, siedziska wannowe, podjazdy, dźwigi, schodolazy, krzesło schodowe na szynie itp.)	liczba przystosowanych mieszkań	24	18	35	29	MOPS	PFRON 2012 r.- 188.708 zł 2013 r. – 144.700 zł 2014 r.- 171.910 zł 2015 r. - 162.341 zł udział własny wnioskodawców 2012 r. - 47.177 zł 2013 r. - 36.175 zł 2014 r.- 114.607 zł 2015 r.- 40.586 zł
3.2.	Usuwanie barier technicznych i w komunikowaniu się							
3.2.1.	Dofinansowanie likwidacji barier technicznych i w komunikowaniu się (sprzęt komputerowy, mówiki, wideodomofon, budziki z poduszką wibracyjną, sygnalizatory poziomu cieczy itp.)	liczba osób objętych pomocą	6	3	13	12	MOPS	PFRON 2012 r. - 11.153 zł 2013 r.- 5.300 zł 2014 r.- 18.013 zł 2015 r.- 17.383 zł środki własne

									wnioskodawców 2012 r. - 2.789 zł 2013 r. - 1.325 zł 2014 r. - 12.009 zł 2015 r.- 4.347 zł
3.3.	Przewóz osób niepełnosprawnych (kontynuacja)								
3.3.1.	Przewóz osób niepełnosprawnych (dowóz dzieci do szkół, przejazdy związane z leczeniem i rehabilitacją oraz uczestnictwem osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym)	liczba przewiezionych osób	17.427	17.185	18.828	18.591	PGK, MOPS		budżet samorządowy 2012 r.- 256.000 zł 2013 r. -277.374 zł 2014 r.- 280.000 zł 2015 r.- 313.313 zł wplaty pasażerów 2012 r. - 3.396 zł 2013 r. - 4.369 zł 2014 r. - 6.494 zł 2015 r. - 2.931 zł środki PGK 2014 r.- 4.702 zł
3.4.	Tworzenie mieszkań dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych								
3.4.1.	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania lokali użytkowych w budynku mieszkalnym w Suwałkach przy ul. Sejneńskiej 18. W wyniku prac modernizacyjnych stworzono możliwość bezkolizyjnego wjazdu do budynku osobom niepełnosprawnym	liczba lokali/ liczba podjazdów	0	47/15	0	0	ZBM TBS Sp. z o.o., UM		budżet samorządowy 2013 r. 1.748.577,56 zł Fundusz Dopłat BGK 1.165.718,36 zł
Kierunek 4. Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i w podeszłym wieku									
4.1.	Rozwój usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania								
4.1.1.	Zapewnienie osobom starszym usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania	liczba osób objętych usługami	6	7	0	0	PCK		budżet samorządowy 2012 r. - 9.932,46 zł 2013 r. - 14.000,00 zł środki własne ngo 2012 r. - 1.162,87 zł 2013 r. - 1.664,06 zł
4.1.2.	Wspieranie osób i rodzin w zaspokajaniu codziennych potrzeb poprzez świadczenie usług w miejscu zamieszkania: - usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi - usługi opiekuńcze o charakterze higieniczno-	liczba osób objętych usługami specjalistycznymi/usługami opiekuńczymi	41/249	38/248	41/230	43/205	MOPS		udżet centralny: 2012 r. - 408.410 zł 2013 r. - 404.998 zł 2014 r. - 404.998 zł 2015 r. -313.095 zł budżet samorządowy:

	sanitarnym i pomocy w podstawowych czynnościach domowych								2012 r. - 1.158.763 zł 2013 r. - 1.239.303 zł 2014 r. - 1.444.462 zł 2015 r. - 1.567.318 zł
4.1.3	Osobom z zaburzeniami psychicznymi zapewniono usługi świadczone przez kadre specjalistyczną w ramach Zespołu Opieki Środowiskowej.	liczba osób korzystających z usług	0	0	0	194	Zespół Opieki Środowiskowej w SP SP ZOZ w Suwałkach	w ramach kontraktu z NFZ, Środki własne	
4.1.4.	Pomoc dla osób sprawujących opiekę nad niepełnosprawnym członkiem rodziny tj. świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna	liczba rodzin, którym udzielono pomocy	509	732	507	527	MOPS	budżet centralny 2012 r. - 2.636.723 zł 2013 r. - 2.210.717 zł 2014 r. - 3.553.276 zł 2015 r. - 4.224.571 zł	
4.1.5.	Objęcie ubezpieczeniem społecznym osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna	liczba osób	347	403	377	371	MOPS	budżet centralny 2012 r. - 467.680 zł 2013 r. - 591.929 zł 2014 r. - 753.161 zł 2015 r. - 920.116 zł	
4.1.6	Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna	liczba osób	281	287	221	275	MOPS	budżet centralny 2012 r. - 129.589 zł 2013 r. - 107.435 zł 2014 r. - 122.077 zł 2015 r. - 203.219 zł	
4.2.	Tworzenie ośrodków dziennego pobytu dla osób przewlekle chorych i w podeszłym wieku								
4.2.1.	Działania prowadzone od 2015 r. na rzecz osób starszych w Klubie Seniora: zajęcia rehabilitacyjne, kulinarne, terapia zajęciowa, pogadanki z zaproszonymi gośćmi	liczba uczestników	0	0	0	20	Parafia Rzymskokatolicka pw. Bł. Anieli Salawy w Suwałkach	budżet samorządowy 2015 r. - 2000 zł środki własne Parafii - 7.913,22 zł	
4.3.	Utworzenie dziennego ośrodka wsparcia dla osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz ze sprzężeniami								
4.3.1.	W 2012 r. i 2013 r. - adaptacja budynku na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie. Miasto Suwałki udostępniło lokal na ten cel z zasobów komunalnych przy ul. Wojska Polskiego 9 w Suwałkach W ramach otwartego konkursu ofert powierzono Stowarzyszeniu „Aktywni Tak Samo” w Suwałkach prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób upośledzonych umysłowo – typ B.		0	20	25	28	Stowarzyszenie „Aktywni Tak Samo” w Suwałkach	budżet centralny 2012 r. -131 000 zł 2013 r. -418 568 zł 2014 r. -670.564 zł 2015 r. - 374.621 zł PFRON 2014 r. -73 088 zł środki własne ngo 2012 r. - 48.000,00 zł 2014 r. - 37.354,43 zł 2015 r. - 1.718,58 zł	

	<p>Dokonano wyposażenia pomieszczeń i adaptacji I piętra budynku.</p> <p>W 2014 r. wykonano szyby windy, zamontowano dźwig osobowy oraz zainstalowano wentylację i ciepło technologiczne. Na pierwszym piętrze budynku adaptowano trzy mieszkania treningowe wraz z łazienkami oraz pokój wyciszeni. Pomieszczenia zostały wyposażone w sprzęt AGD, RTV i meble. Zamontowano drzwi zewnętrzne z zadaszeniem, drzwi wewnętrzne do pokoju dziennego, zakupiono stoły z siedziskiem do jadalni, pralkę automatyczną, suszarkę oraz lampę do koloroterapii.</p> <p>W 2015 r. – ministolarna/ pracownia techniczna została wyposażona w sprzęt: frezarka, szlifierka tarczowo – taśmowa, wyrzynarka stołowa, tokarka, szlifierka wielofunkcyjna, pilarka stołowa, szlifierka do wałków. Zakupiono fotel masujący do wieloprofilowego usprawniania narządów ruchu. Sala Doświadczania Świata została wyposażona w zestaw światłowodów, kolumnę wodną, projektor Solar, tarcze do projektora, kulę lustrzaną, kino domowe. Pracownia arteterapii została dodatkowo wyposażona w warsztat witrażu</p>	liczba uczestników						
4.4.	Wspieranie inicjatyw lokalnych działających na rzecz poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku							
4.4.1.	<p>Wspieranie działań organizacji pozarządowych działających w obszarze ochrony zdrowia oraz działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w szczególności działań mających na celu minimalizację skutków zaburzeń rozwojowych osób niepełnosprawnych, organizację wypoczynku o charakterze prozdrowotnym dzieci i młodzieży, działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej i promocji zdrowego stylu życia</p>	liczba zawartych umów	9	10	8	6	organizacje ngo działające na rzecz osób niepełnosprawnych	<p>budżet samorządowy</p> <p>2012 r. – 50.662,46 zł</p> <p>2013 r. – 55.730,96 zł</p> <p>2014 r. - 42.680,00 zł</p> <p>2015 r. - 42.262,00 zł</p> <p>środki własne stowarzyszeń, środki zewnętrzne oraz wkład osobowy</p> <p>2012 r.- 30.034,85 zł</p> <p>2013 r.- 35.001,36 zł</p> <p>2014 r.- 18.783,99 zł</p> <p>2015 r. –16.330,55 zł</p>

4.5.	Pomoc finansowa dla osoby niepełnosprawnej							
4.5.1	Przyznawanie i wypłacanie zasiłków pielęgnacyjnych	liczba osób	2234	2183	2112	2036	MOPS	budżet centralny 2012 r.- 3.597.511 zł 2013 r.- 3.511.503 zł 2014 r.- 3.407.616 zł 2015 r.- 3.265.938 zł
Kierunek 5. Identyfikacja, diagnoza oraz działania na rzecz zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych								
5.1.	Realizacja programu Ośrodki Informacji Osób Niepełnosprawnych							
5.1.1.	Ośrodek Informacji Osób Niepełnosprawnych przy MOPS funkcjonował do 2011 r. działalność opisano w poprzednich okresach							
5.2.	Aplikowanie projektów na rzecz poprawy i wzmocnienia funkcjonowania osób niepełnosprawnych							
5.2.1.	W ramach otwartego konkursu ofert ogłoszonego przez ROPS w Białymstoku i Urząd Marszałkowski w Białymstoku, lokalne stowarzyszenie uzyskało środki finansowe, w partnerstwie z samorządem Miasta Suwałki, na wsparcie działań na rzecz kobiet z chorobami nowotworowymi	liczba projektów	1	2	2	0	Klub Kobiet po Mastektomii „Amazonka”	ROPS w Białymstoku 2012 r. - 2.480 zł 2013 r. - 2.400 zł 2014 r. - 1.600 zł budżet samorządowy 2012 r. - 7.750 zł Urząd Marszałkowski w Białymstoku, 2013 r. - 4.400 zł 2014 r. - 3.000 zł
5.2.2.	Pozyskano środki z EFS w ramach POKL 2007-2013 na realizację Projektu „Od Bierności do Aktywności”, który zakładał 20% udział osób niepełnosprawnych. W ramach programu obejmowano osoby niepełnosprawne doradztwem zawodowym mającym na celu określenie predyspozycji zawodowych oraz objęcie stosownymi formami Aktywnej Integracji	liczba projektów/ liczba uczestników	1/24	1/12	0	0	MOPS	EFS, budżet samorządowy, środki PFRON, Fundusz Pracy wydatki opisano w celu 7

Cel 6. Promocja, wzmacnianie i profilaktyka zdrowia lokalnej społeczności.

L.p.	Krótki opis działań	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników w latach				Realizatorzy	Źródła finansowania
			2012	2013	2014	2015		
Kierunek 1: Profilaktyka w zakresie ochrony zdrowia wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Suwałk.								
1.1.	Realizacja programów edukacyjnych							
1.1.1.	Realizacja programów edukacyjnych	liczba umów	36	36	65	67	placówki oświatowe	środki własne
1.2.	Realizacja profilaktycznych programów zdrowotnych							
1.2.1.	Realizacja profilaktycznych programów zdrowotnych	liczba programów liczba osób objętych programami liczba umów	99 10403 18	112 11519 25	133 12831 33	128 10892 42	Placówki oświatowe	środki własne
1.2.2.	Profilaktyczne badania w kierunku wykrycia chorób krwi dla uczniów ostatnich klas suwalskich gimnazjów	liczba osób objętych badaniami	447	551	503	431	WSS, NZOZ Medyczne Laboratorium Diagnostyczne „NovaLab”	budżet samorządowy 2012 r. - 7.599,00 zł 2013 r. - 6.512,82 zł 2014 r. - 7.055,06 zł 2015 r. - 6.468,00 zł NZOZ „NovaLab” 2012 r. - 2.235,00 zł 2013 r. - 5.609,18 zł 2014 r. - 4.008,00 zł 2015 r. - 3.005,00 zł
1.2.3.	Szkola rodzenia – przygotowanie kobiet w ciąży do porodu naturalnego oraz do wypełniania nowej roli związanej z pojawieniem się dziecka, przekazanie wiedzy na temat rozwoju płodu, przebiegu ciąży, porodu, porożu i podstawowych problemów dotyczących opieki nad noworodkiem i laktacji, ćwiczeń możliwych do wykonania w sposób nie zagrażający przyszłej matce, promocja zachowań prozdrowotnych w czasie ciąży	liczba osób	75	75	85	85	2012 r. i 2013 r. – Euro – Star Bożena Kozłowska 2014 r. i 2015 r. Euro – Star Szpital Wojewódzki im. dr L. Rydygiera w Suwałkach	budżet samorządowy 2012 r. - 30.000 zł 2013 r. - 30.000 zł 2014 r. - 30.000 zł 2015 r. - 29.750 zł Euro – Star 2012 r. - 2.000 zł 2013 r. - 2.000 zł Sz W 2014 r. - 17.500 zł 2015 r. - 12.000 zł
1.2.4.	Szczepienia przeciwko grypie – szczepienia finansowane dla osób powyżej 70 roku życia na zasadzie dofinansowania 50% kosztów zakupu szczepionki i całkowitym sfinansowaniu kosztów przeprowadzenia badania lekarskiego i	liczba osób zaszczepionych	506	569	718	645	NZOZ „PRYMUS” Sp. z o.o.	budżet samorządowy 2012 r. - 7.590 zł 2013 r. - 11.380 zł 2014 r. - 14.360 zł 2015 r. - 12.900 zł

	przeprowadzenia szczepienia								
1.2.5.	Szczepienia przeciwko rakowi szyjki macicy – ze szczepień mogły skorzystać wszystkie dziewczęta, które ukończyły 13 lat i były zameldowane na pobyt stały w Mieście Suwałki. Koszt szczepionki (3 dawki) był finansowany z budżetu miejskiego w następujący sposób: – w 100% dla dziewcząt z rodzin, które spełniają kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych lub posiadają kartę „Suwalska RODZINA PLUS” – w 50% w pozostałych przypadkach	liczba osób zaszczepionych	82	0	223	105		2012 r. NZOZ Przychodnia POZdrowie 2014 - 2015 r. praktyka Lekarzy Rodzinnych „Na Klonowej”	budżet samorządowy 2012 r. - 26.565 zł 2014 r. - 84.175 zł 2015 r. - 38.702 zł
Kierunek 2. Wspieranie działań zmierzających do rozwoju ośrodków opieki długoterminowej i krótkoterminowej.									
2.1.	Wspieranie rozwoju opieki paliatywnej, hospicyjnej, stacjonarnej i środowiskowej								
2.1.1.	Utworzenie Psychiatrycznego Zakładu Pielęgnacyjno – Opiekuńczego. Udzielanie świadczeń zdrowotnych w Zakładzie Pielęgnacyjno - Opiekuńczym Psychiatrycznym i dziennym Oddziale Psychiatryczno-Rehabilitacyjnym. Organizacja działań i przedsięwzięć o profilu terapeutycznym, rehabilitacyjnym i opiekuńczym	liczba osób objętych opieką	30	50	156	156		SP SP ZOZ	NFZ 2012 r. - 794 214 zł 2013 -2015 r. w ramach kontraktu z NFZ
2.1.2.	Przekazanie dotacji celowej Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Paliatywnej im. Jana Pawła II w Suwałkach na zakup szyny do ćwiczeń biernych kończyny dolnej z pilotem, elektrycznego rotoru do ćwiczeń czynnych i biernych, łóżka z funkcją pionizacji, wózka inwalidzkiego z funkcją pionizacji, 4 materacy zmiennościśnieniowych, 3 wózków wielofunkcyjnych z wyposażeniem, 4 ssaków medycznych i 3 urządzeń do dezynfekcji pomieszczeń	liczba podmiotów, którym udzielono wsparcia	0	0	1	0		UM WSS	budżet samorządowy 2014 r. - 100.000 zł
2.1.3.	Objęcie opieką pacjentów poprzez świadczenie usług medycznych w n/w formach: • Hospicjum stacjonarne i Zakład Opiekuńczo – Lecznicy • Hospicjum domowe • Pielęgniarska opieka długoterminowa	liczba osób objętych opieką	49 224 10	127 253 10	129 267 7	146 172 7 18 35		SP ZOP	w ramach kontraktu z NFZ 2012 r.-3.381.344,30 zł 2013 r.-3.626.124,40 zł

	<ul style="list-style-type: none"> • Domowa wentylacja mechaniczna • Żywnienie dojelitowe i pozajelitowe 		17 46	19 34	12 26			2014 r.-3.612.713,90 zł 2015 r. – 2.520.376,20 zł
2.1.4.	Utworzenie od 01.01.2012r. Dziennego Oddziału Geriatrycznego. Udzielanie świadczeń zdrowotnych w Oddziale Dziennym Geriatrycznym. Organizacja działań i przedsięwzięci o profilu terapeutycznym i rehabilitacyjnym	liczba osób objętych poradami	57	65	55	69	SP SP ZOZ	NFZ 2012 r.-226.260 zł NFZ, środki własne 2013 r.- 2015 r.
2.2.	Wykorzystanie istniejącej bazy łóżek pielęgnacyjno-opiekuńczych i opiekuńczo-leczniczych w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Paliatywnej							
2.2.1.	Adaptacja pomieszczeń mająca na celu zwiększenie liczby łóżek od dn. 31.07.2013r. w Zakładzie Pielęgnacyjno- Opiekuńczym Psychiatrycznym	liczba miejsc/łóżek	25	40	40	40	SP SP ZOZ	w ramach umowy z NFZ
Kierunek 3. Rozwój rehabilitacji leczniczej								
3.1.	Wspieranie leczenia ambulatoryjnego i stacjonarnego							
3.1.1.	Świadczenia rehabilitacyjne w warunkach ambulatoryjnych	liczba placówek	1	1	1	1	Ośrodek Rehabilitacji NZOZ Medetrina B. Nowacka K. Nowacki	NFZ
3.1.2.	Świadczenia rehabilitacyjne w warunkach stacjonarnych	liczba placówek	1	1	1	1	SP ZOZ Ośrodek Rehabilitacji	NFZ
3.1.3.	Świadczenia pielęgniarские w środowisku	liczba placówek	3	3	3	3	NZOZ Pielęgniarek Środowiskow o-Rodzinnych	NFZ
3.1.2.	Świadczenia pielęgniarские w placówkach oświatowych	liczba placówek	1	1	1	1	NZOZ Ośrodek Medycyny Szkolnej i Promocji Zdrowia „SANITAS”	NFZ

3.2.	Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego i środków ortopedycznych							
3.2.1.	Dofinansowywano osobom niepełnosprawnym do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny (rowery stacjonarne, łóżka rehabilitacyjne, materace do ćwiczeń, piłki, walki, kliny itp.), przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (aparaty słuchowe, wózki inwalidzkie, protezy kończyn, pionizatory, balkoniki, pieluchomajtki itp.)	liczba osób	711	733	698	807	MOPS	PFRON 2012 r.- 356 730 zł 2013 r.- 350 797 zł 2014 r.- 430 954 zł 2015 r.- 488 615 zł + udział własny wnioskodawców
3.2.2.	Dofinansowano stowarzyszeniom działającym na rzecz osób niepełnosprawnym do zaopatrzenia w następujący sprzęt rehabilitacyjny: 2012 r. <ul style="list-style-type: none"> rower stacjonarny - Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane i Osób Niepełnosprawnych, wyposażenie sali do rehabilitacji dzieci z autyzmem - Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów, łóżka rehabilitacyjne - Stowarzyszenie Przyjaciół DPS „Kalina”, sprzęt do rehabilitacji na wolnym powietrzu – MTKKF	liczba udzielonych dofinansowań	4	0	0	0	MOPS, ngo	PFRON 2012 r. - 40 029 zł. + udział własny wnioskodawców
3.3.	Zorganizowanie profesjonalnej wypożyczalni podstawowego sprzętu rehabilitacyjnego							
3.3.1.	Na terenie Miasta Suwałki funkcjonują wypożyczalnie sprzętu medycznego na ul. Kościuszki 110/U6 oraz w Szpitalu Wojewódzkim przy ul. Szpitalnej 60. Wypożyczają m.in. kule, łóżka rehabilitacyjne, wózki, chodziki, a także pośredniczą w wypożyczaniu koncentratora tlenu	liczba wypożyczalni	0	2	2	2	Centrum Ortopedyczno-Protetyczne Emil Chojnowski w Białymstoku	budżet samorządowy, środki zewnętrzne
Kierunek 4. Rozwój i koordynacja poradnictwa leczniczego								
4.1.	Udostępnianie informacji o możliwościach uzyskania określonych świadczeń zdrowotnych na terenie miasta							
4.1.1.	Specjalistyczny Psychiatryczny SP ZOZ w Suwałkach	strona internetowa www.spspoz.pl	1	1	1	1	SP SP ZOZ	NFZ

Kierunek 5. Wspieranie przedsięwzięć promujących zdrowy styl życia

5.1. Organizacja imprez sportowo rekreacyjnych, kampanie zdrowotne								
5.1.1.	I i II Spartakiada „Transgraniczna Akademia Psychiatrii Aktywnej” - aktywizacja osób przewlekle chorych z zaburzeniami psychicznymi. Poprawa i lepsze dostosowanie ochrony zdrowia do trendów demograficzno-epidemiologicznych” Projekt realizowany w programie pn. „Poprawa i lepsze dostosowanie ochrony zdrowia do trendów demograficzno-epidemiologicznych”	liczba imprez,	0	0	1	1	SP SP ZOZ	w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2009 – 2014 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009 – 2014.
5.1.2.	Realizacja projektu p.n. „Integracyjny Bieg Uliczny” – edycja X, XI, XII i XIII	liczba zorganizowanych imprez	1	1	1	1	DPS „Kalina” Stowarzyszenie Przyjaciół DPS „Kalina”	szczegółowy opis cel 5 kierunek 1.2.3.
5.2. Kampanie prozdrowotne								
5.2.1.	Obchody Światowego Dnia Walki z Cukrzycą, połączone z badaniami cukru we krwi i poradami diabetologa	liczba kampanii	1	1	1	1	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Miejskie w Suwałkach	2012 r. – 2013 r. sponsorzy budżet samorządowy 2014 r. - 214,89 zł 2015 r. - 2000 zł środki własne ngo 2015 r.- 140 zł
5.2.2.	Obchody III Suwalskiego Dnia Profilaktyki Nowotworowej	liczba kampanii	1	0	0	0	Wyższa Szkoła Suwalsko – Mazurska im. Papieża Jana Pawła II w Suwałkach, Fundacja „Życ. Nie umierać”	sponsorzy
5.2.3.	Cykliczne spotkania edukacyjne w ramach „Szkoły Cukrzycy”	liczba kampanii	1	1	0	0	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Miejskie w Suwałkach, Prywatna	sponsorzy

							Praktyka Lekarska Poradnia Diabetologiczna	
5.2.4.	Cykl warsztatów i konsultacji z udziałem specjalistów w zakresie prozdrowotnym	liczba uczestników	15	33	32	0	Fundacja „Życ. Nie umierać”	<p>budżet samorządowy</p> <p>2012 r. – 5.500,00 zł</p> <p>2013 r. – 6.903,50 zł</p> <p>2014 r. – 5.099,80 zł</p> <p>środki własne Fundacji</p> <p>2012 r. - 800,00 zł</p> <p>2013 r. –2.530,00 zł</p> <p>2014 r. - 937,62 zł</p>
5.2.5.	Wykłady o tematyce prozdrowotnej z pomiarem ciśnienia tętniczego i poziomu cukru. Zajęcia na basenie i w siłowni	liczba uczestników	34	34	32	32	PZG	<p>budżet samorządowy</p> <p>2012 r. – 2.750,00 zł</p> <p>2013 r. – 5.097,46 zł</p> <p>2014 r. – 5.099,80 zł</p> <p>2015 r. – 5.100,00 zł</p> <p>Środki własne ngo</p> <p>2012 r. –476,62 zł</p> <p>2013 r. –907,27 zł</p> <p>2014 r. –937,62 zł</p> <p>2015 r. - 900,33 zł</p>
5.2.6	Konferencja : „Psychogeriatryczne i społeczne aspekty wieku podeszłego związane ze starzeniem się społeczeństwa” Suwałki, w dn. 26.09.2013r. – 28.09.2013r.	liczba kampanii	0	1	0	0	SP SP ZOZ	sponsorzy i środki własne
5.2.7.	I i II Konferencja w ramach projektu pt. „Transgraniczna Akademia Psychiatrii Aktywnej”. Projekt realizowany w programie pn. „Poprawa i lepsze dostosowanie ochrony zdrowia do trendów demograficzno-epidemiologicznych”	liczba kampanii	0	0	1	1	SP SP ZOZ	<p>w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2009 – 2014 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009 – 2014.</p>

Cel 7. Zapewnienie warunków umożliwiających realizację celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

L.p.	Krótki opis działań	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników w latach				Realizacja	Kwota źródła finansowania
			2012	2013	2014	2015		
Kierunek 1: Upowszechnianie dokumentu								
1.1.	Umieszczanie na stronie internetowej							
1.1.1.	Dokument Strategii został umieszczony na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Suwałkach www.um.suwalki.pl i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suwałkach www.mops.suwalki.pl .	liczba informacji	2	2	2	2	MOPS, UM	wydatki bieżące
1.2.	Informacja na tablicy ogłoszeń o możliwości dostępu do strony							
1.2.1.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na tablicy ogłoszeń, pismach, urzędowych i pieczęciach publikuje w sposób ciągły dane elektroniczne (e-mail, strona internetowa)	liczba informacji	1	1	1	1	MOPS	wydatki bieżące
Kierunek 2. Stwarzanie warunków umożliwiających realizację celów strategii								
2.1.	Wdrażanie Rocznych Programów Współpracy z Organizacjami Pozarządowym							
2.1.1.	Corocznie Miasto Suwałki we współpracy z organizacjami pozarządowymi opracowuje roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Projekt Programu poddawany był konsultacji publicznej, a następnie przyjmowany przez Radę Miejską w Suwałkach	liczba programów	1	1	1	1	jst, ngo	budżet samorządowy, środki własne ngo 2012 r. – 1.861.000 zł 2013 r. – 1.961.000 zł 2014 r. – 2.021.000 zł 2015 r. – 2.131.000 zł
2.2.	Wdrażanie Rocznych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii							
2.2.1.	Corocznie opracowywany i przyjmowany przez Radę Miejską w Suwałkach jest Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach	liczba programów	1	1	1	1	jst, MKRPA	budżet samorządowy, środki własne ngo 2012 r. – 1.271.482 zł 2013 r. – 1.305.116 zł 2014 r. – 1.330.723 zł 2015 r. – 1.563.096 zł

2.3.		Wdrażanie projektów systemowych						
2.3.1.	Realizacja IV edycji projektu „Od Bierności do Aktywności” w ramach POKL 2007 -2013. Celem programu było wzmocnienie aktywizacji społeczno – zawodowej osób długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją. Działaniami aktywnej integracji w 2012 r. objęto 138 osób, w tym 122 bezrobotne, z tego 24 osoby niepełnosprawne oraz 16 wychowanków zastępczych form opieki. W 2013 r. działaniami aktywnej integracji objęto 64 osoby, w tym 42 bezrobotne, z tego 12 osób niepełnosprawnych oraz 10 wychowanków zastępczych form opieki rodzinnej	liczba projektów	1	1	0	0	MOPS	EFS 2012 r. - 718.971,42 zł 2013 r. - 322.145,10 zł budżet samorządowy 2012 r. - 65.529,57 zł 2013 r. - 38.556,35 zł PFRON 2012 r. – 6.792,77 zł FP 2012 r. –12.026,52 zł
2.4.		Promowanie i inicjowanie lokalnych programów obejmujących działania prowadzące do osiągnięcia celów strategicznych						
2.4.1.	Promowanie i inicjowanie lokalnych programów obejmujących działania prowadzące do osiągnięcia celów strategicznych („Razem dla Suwałk”), projekt mający na celu poprawę jakości współpracy suwalskiego samorządu z organizacjami pozarządowymi, prowadzony przez Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat” w partnerstwie z Miastem Suwałki)	liczba programów	0	0	1	1	jst, CAS „Pryzmat”	budżet samorządowy 2014 r. – 125.604 zł 2015 r. - 7.618 zł
2.4.2.	Strategia Oświaty Miasta Suwałk do 2015 r.	liczba programów	1	1	1	1	WOWiS	
2.4.3.	Rządowy Program na lata 2014-2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”	liczba programów	0	0	1	1	WOWiS	2014-2015 r. środki zewnętrzne, budżet samorządowy
2.4.4.	Rządowy program wspomagania w latach 2015-2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach „Bezpieczna +”	liczba programów	0	0	0	1	WOWiS	2015 r. środki zewnętrzne, budżet samorządowy
2.4.5.	Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2013-2015. Zadania z zakresu pieczy zastępczej uzupełniane były rządowymi programami pn. „Koordynator pieczy zastępczej”, „Asystent rodziny”, „Resortony program wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej”	liczba programów	0	1	1	1	MOPS	budżet samorządowy 2012 r. – 4.720.222 zł 2013 r. - 4.952.983 zł 2014 r. – 5.104.687 zł 2015 r. – 5.032.068 zł w tym 277.610 zł budżet centralny
2.4.6.	Realizacja programu „Aktywny Samorząd”. Miasto Suwałki przystąpiło do realizacji	liczba programów	1	1	1	1	MOPS	PFRON 2012 r. – 100.027 zł

	<p>pilotażowego programu w ramach środków PFRON. Adresatami programu były osoby niepełnosprawne.</p> <p>W 2012 r. skorzystało z pomocy – 16 osób, 2013 r. – 36 osób 2014 r. – 25 osób 2015 r. – 12 osób</p>							<p>2013 r. – 150.420 zł 2014 r. - 166.778 zł 2015 r. – 53.603 zł</p>
2.5.	Tworzenie programów i projektów mających na celu pomoc mieszkańcom miasta dostosowanych do zgłaszanych/diagnozowanych potrzeb							
2.5.1.	<p>Program osłonowy w zakresie ograniczania skutków niedożywienia w Mieście Suwałki na lata 2014 – 2020 przyjęty uchwałą nr XLV/487/2014 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 stycznia 2014 r. Adresatami działań są rodziny, których dochód przekracza 150% kryterium dochodowego, w szczególności: dzieci, uczniowie i rodziny dysfunkcyjne. Przewiduje możliwość udzielenia pomocy w formie gorącego posiłku na zasadach częściowej odpłatności</p>	liczba programów/liczba osób	0	0	1/547	1/532	MOPS	<p>budżet samorządowy 2014 r. – 367.231 zł 2015 r. – 365.333 zł</p>
2.5.2.	<p>Program Aktywizacji i Integracji realizowano w okresie od 1 kwietnia do 31 maja 2015 r. we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy i Wojewódzkim Urzędem Pracy. Program kierowany był do 10 bezrobotnych, dla których ustalony został III profil przez PUP. Działania polegały na wykonywaniu prac społecznie użytecznych 2h/dziennie oraz udział w zajęciach aktywnej integracji 2h/dziennie. Dzięki prowadzonym działaniom z zakresu integracji zawodowej i społecznej uczestnicy mieli szansę na zmianę profilu, a jednocześnie uzyskanie dostępu do instrumentów pracy. W efekcie pracę podjęły 4 osoby</p>	liczba programów	0	0	0	1/10	MOPS, PUP, WUP OT	<p>budżet samorządowy, środki Funduszu Pracy 2015 – 6.140 zł</p>
2.5.3.	<p>Program Integracji Społecznej i Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych Miasta Suwałki do 2016 r.</p>	liczba programów	1	1	1	1	MOPS	<p>budżet samorządowy, 2012 r. – 8.743.058 zł 2013 r. – 9.138.310 zł 2014 r.- 9.597.091 zł 2015 r.- 9.965.670 zł budżet państwa 2012 r. – 10.097.034 zł 2013 r. – 9.820.953 zł 2014 r. – 11.466.802 zł 2015 r. – 11.895.037 zł</p>

									środki PFRON, 2012 r. – 1.702.254 zł 2013 r. – 1.218.289 zł 2014 r.- 1.396.478 zł 2015 r.- 1.456.321 zł
2.5.4.	Realizacja Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Suwałkach do 2016 r. oraz Projektu „Razem Przeciw Przemocy” w ramach Programu Osłonowego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”	liczba programów	2	2	3	2	MOPS	budżet samorządowy, 2012 r. –243.063 zł 2013 r. –255.102 zł 2014 r.- 259.076 zł 2015 r.- 399.600 zł budżet państwa 2012 r. – 14.200 zł 2013 r. – 13.880 zł 2014 r. – 99.608 zł 2015 r. – 19.227 zł	
2.5.5.	Realizacja programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, który jest wsparciem finansowym gmin z budżetu państwa mający na celu łagodzenie skutków niedożywienia zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, osób starszych i niepełnosprawnych	liczba programów	1	1	1	1	MOPS	budżet samorządowy, 2012 r. –710.112 zł 2013 r. –865.044 zł 2014 r.- 521.180 zł 2015 r.- 420.000 zł budżet państwa 2012 r. – 2.341.700 zł 2013 r. – 1.934.956 zł 2014 r. – 1.778.820 zł 2015 r. - 1.680.000 zł	
Kierunek 3. Monitoring strategii									
3.1.	Powołanie zespołu monitorującego i wspierającego działania wszystkich służb pomocowych								
3.1.1.	Zarządzeniem Prezydenta Miasta Suwałk w 2010 r. powołano Zespoły Problemowe do opracowania aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006-2015, która została zaktualizowana i przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Suwałkach w 2010 r. W 2015 r. Prezydent Miasta Suwałk powołał Zespoły Problemowe do opracowania kolejnego dokumentu strategicznego na lata 2016-2025	Zarządzenie Prezydenta Miasta Suwałk					1	Prezydent Miasta Suwałk	
3.2.	Sprawozdawczość roczna jednostek z realizacji zadań publicznych zleczanych ngo								
3.2.1.	Corocznie sporządzana jest zbiorcza informacja z realizacji powierzonych i wspieranych	roczne sprawozdania z działalności, sprawozdawczość			1	1	ngo	środki własne ngo, budżet samorządowy 2012 r. – 2.140.934 zł	

	z budżetu samorządowego zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe działające w następujących obszarach: - pomocy społecznej, - ochrony zdrowia oraz działań na rzecz osób niepełnosprawnych, - nauki, edukacji, oświaty i wychowania, - kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, - krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży, - Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii, - kultury fizycznej i sportu	ngo z realizowanych zadań publicznych	1	1				2013 r. - 2.466.678 zł 2014 r. - 2.568.229 zł 2015 r. - 2.835.210 zł
3.3.	Informacja z realizacji strategii za lata 2006 -2015							
3.4.1.	Sporządzono 3 Informacje częściowe z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Suwałki za lata 2006-2008 i 2009 -2011, które przedstawiono na sesji Rady Miejskiej w roku 2009 i 2012. Dokumenty zostały opublikowane na www.mops.suwalki.pl . Obecne sprawozdanie obejmuje lata 2012 – 2015. Prezydent Miasta Suwałk wystąpił do 25 podmiotów działających w sferze polityki społecznej o informacje z realizacji strategii za lata 2012-2015 , na podstawie uzyskanych informacji sporządzono niniejszy dokument	informacja	1	0	0	1	MOPS we współpracy z jednostkami realizującymi zadania	wydatki bieżące

Wykaz niektórych skrótów użytych w sprawozdaniu

1. ngo – organizacje pozarządowe
2. **ARR „ARES” SA** – Agencja Rozwoju Regionalnego „ARES” SA w Suwałkach
3. **AŚ** - Areszt Śledczy w Suwałkach
4. **CAS „Pryzmat”** - Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat” w Suwałkach
5. **CIiPKZ** – Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Suwałkach
6. **DPS „KALINA”** – Dom Pomocy Społecznej „KALINA” w Suwałkach
7. **FRP** - Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach
8. **KMP** - Komenda Miejska Policji w Suwałkach
9. **OHP**- Ochotnicze Hufce Pracy w Suwałkach
10. **OSiR** – Ośrodek Sportu i Rekreacji w Suwałkach
11. **Parafia NSP – CIK** - Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa Centrum Interwencji Kryzysowej w Suwałkach
12. **PCK** – Polski Czerwony Krzyż w Suwałkach
13. **PGK** - Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Suwałkach
14. **PO-W** - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza ” w Suwałkach
15. **PP-P** – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Suwałkach
16. **PSSE** - Państwowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Suwałkach
17. **PUP** – Powiatowy Urząd Pracy w Suwałkach
18. **PZG** – Polski Związek Głuchych w Suwałkach
19. **SAS -A „Nie Po Drodze”** – Stowarzyszenie Aktywności Społeczno- Artystycznej „Nie Po Drodze” w Suwałkach
20. **SIS „Alternatywa”** – Stowarzyszenie Integracji Społecznej „Alternatywa” w Suwałkach
21. **SOK** - Suwalski Ośrodek Kultury w Suwałkach
22. **SOPD „Przystań”** – Społeczna Organizacja Przyjaciół Dzieci „Przystań” w Suwałkach
23. **SOSW** - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Suwałkach
24. **SPSPZOZ** – Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach
25. **SPZOP** - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Paliatywnej w Suwałkach
26. **SS „Wybór”** – Suwalskie Stowarzyszenie „Wybór”
27. **SS Klub Abstynentów „Filar”**- Suwalskie Stowarzyszenie Klubu Abstynentów „Filar” w Suwałkach
28. **TPD** - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Suwałkach

29. **WOWiS** - Wydział Oświaty Wychowania i Sportu Urzędu Miejskiego w Suwałkach
30. **WSS** - Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Suwałkach
31. **WUP OT** – Wojewódzki Urząd Pracy Oddział Terenowy w Suwałkach
32. **ZBM TBS spółka z o.o.** – Zarząd Budynków Mieszkalnych TBS spółka z o.o. w Suwałkach
33. **jst** – jednostka samorządu terytorialnego
34. **MKRPA** – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych